

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyilttér petit sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült

vasutak palotájában.

TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-

Társaság.

József főherceg-ut 22. sz

TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1909.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Péntek, május 14.

Mai számunk főbb közleményei:

Tervek, kombinációk.

Az Arad—temesvári menetrend bajai.

Burián báró üldözése.

Új választók.

A párisi postás-sztrájk.

Újabb kivégzések Törökországban.

A mostoha fiu merénylete.

A tiszteletlen mozi.

Milán király szerelmei.

Széli Kálmán összeférhetlensége.

Új szenzáció a szabadkai rémdramában.

Az orfeőrök harmadik ülése.

Az elvált nők klubja.

Burián báró bukása.

Arad, május 13.

Burián bárónak, a közös pénzügy-miniszternek, a közös kormány egyetlen magyar tagjának meg kell buknia azért, hogy egy jó üzleten a bécsi Union-bank is keressen. Messziről ez a látszata a bécsi kavarodásnak, a mely Burián személye körül táncol s a melynél minden valamirevaló osztrák tudó és osztrák újságtoll mozgósítva van. Ezért tulajdonképp Lánczy Leónak, a legközvetlenebbül érdekelt Pesti Magyar Kereskedelmi Bank igazgatójának szíve szorulhatna össze, s íme, mégis máglyára viszik miatta Buriánt s az első csóvát a máglya talpába maga az osztrák miniszterelnök dugja. Mellőzve minden tapintatot, regarde-ot, a melylyel a monarkia kormányelnökei a közös kormány tagjaival szemben tartoznak,

sőt fölrugva azt a valóságot is, hogy az osztrák kormánynak Burián elhatározásáról előzetes tudomása volt, pusztulásra ítéli a közös pénzügyminisztert. S ez a vesztét jelenti is neki. A parlamenteknek nem tartozik ugyan felelősséggel, de a delegációban, ha annak üléseit be akarná várni, az osztrákok egyöntetűen ellene fordulnának, s lehetetlenné tennék számára a helyzetet. Burián tehát megy.

A valóságban természetesen nem a két bank és főként nem a magyar bank ügye van az előtérben, — hanem az a jog, hogy Bosznia révén Magyarország is gazdasági előnyökhöz jusson. A paritást emlegetik, a paritáshoz akarnak ragaszkodni, holott eddig Bosznia kizárólagos gyarmata volt Ausztriának. Az első kísérlet, az első vállalkozás történt arra, hogy az annektált tartományokban a magyar tőke foglaljon helyet; s ezt az első kísérletet is oly durván, oly hatalmas erővel lökik vissza Ausztriából, hogy egy közös miniszter is hanyatt esik tőle.

Most már ez a kis epizód is világosságot vethet a jövőre: mi lesz, ha az annektált tartományok állampolgari helyzetét fogják megállapítani? Most csak egy bankról volt szó, egy üzletről, s megmozdult a magyar érdekek ellen egész Ausztria. S mikor Burián testén diadalmasan, a győzelem gőzében táncolnak az osztrákok, számíthat-e Magyarország arra, hogy

a Boszniáért kiontott magyar vért, a Boszniában senyvedt magyar katonákért, tartalékosokért valami ellenszolgálat éri?

Csak egy eset adhat erre halvány kilátást: ha Magyarország ép oly egyöntetűséggel, ugyanoly szilárdan áll Burián mögé, ahogy az osztrákok most ellene roffenek. Most nincs csupán róla szó s nincsen a magyar pénzügyi intézet által alapított boszniai agrárbankról; hanem arról az elvi állásponttól, hogy Bosznia még nem Ausztriáé s nem is lehet azé. Az osztrák falánkságra, telhetetlenségre jellemző, hogy az annektált tartományokat, alig pár héttel azután, hogy a mozgósított magyar ezredek, zászlóaljok hazajöttek, már el akarja nyelni. A magyar bankalapítás csak az első harapás, amely után az evés közben jön meg az étvágy.

Még ég az arcunkon a kudarc, amely az önálló bankért való küzdelemben ért bennünket s nyomban utána jön ez a megaláztatás. Rosszabb, veszedelmesebb lenne az önuralomnál, ha ezt is szó nélkül hagynánk. Azt jelentené, hogy most már minden az osztrákoké Magyarországon: a fegyver, a pénz, a vér, az ipar, az üzlet; sőt az övé az is, amit a határainkon túl lehetne magyar tőkének és munkának keresni. A jelen és a jövő, a valóság és a remény, a megélés és az üdvösség, minden, minden Ausztriáé!

Fiók-szocialisták.

Írta: Szabolcsi Lajos.

Személyek: A papa, a mama, Imre (7 éves), Gyuri (6 éves), a „Norddeutsche“.

(Éjjel 11 óra. Uri kényelemmel berendezett gyermek-szoba. A zöld selyemmel leborított villamos körtéből tompa világosság szűrődik át. — Csönd, melyet csak a falióra ketyegése és a „Norddeutsche“ horkolása szakít meg.)

Imre. (hánykolódva az ágyában.) Alszol, Gyuri?

Gyuri. Nem!

Imre. Én se!

Gyuri. Miért?

Imre. A frájlájn úgy hortyog!

Gyuri. Költsük fel.

Imre. Minek?

Gyuri. Hogy ne hortyogjon.

Imre. Ne költsük.

Gyuri. Miért?

Imre. Örülök, hogy nincs ébren.

Gyuri (ásit és nyugtalankodik.)

Imre (felül az ágyban.) Legalább most nem kinez a derdidaszszal.

Gyuri. Igaz!

(Kis szünet.)

Imre. Hány óra?

Gyuri. Nem tudom!

Imre. Már késő lehet!

Gyuri (nézi az órát.) Te, Imi, ösmered te az órát?

Imre. Nem! ... Miért kérde?

Gyuri. Éhes vagyok!

Imre. En is!

Gyuri. Nem hagyta itthon a mama a spájzkulcsot?

Imre. Azt lesheted!

Gyuri. Talán mégis...

Imre. Dehogy... Ha mamus színházba megy és kiveszi a szekrényből a kukkert, a spájzkulcsokat mindig elzárja.

Gyuri (durcásan.) Én mégis éhes vagyok!

Imre. Azt hiszed én nem?

Gyuri. Nem csoda.

Imre. Mi nem csoda?

Gyuri. Tejbe grizt kaptunk vacsorára.

Imre. Cukor nélkül.

Gyuri. A mamus azt mondta, hogy a cukor most drága... nagyon drága.

Imre. Miért nem drága másnak?

Gyuri. Mi?

Imre. A szomszédék Bandijának minden zsebe tele van cukorral.

Gyuri (nagyot nyel.) Az igaz!

Imre. Hiszen van a mi papánknak is elég pénze.

Gyuri. Hogy tudod?

Imre. Nem hallod, hogy csörgeti mindig a nadrággzsebében a sok huszfillérest!

Gyuri. Sok van papának? Menyi?

Imre. Lesz vagy száz darab!

Gyuri (csodálkozva.) Csakugyan?

Imre. De lehet kétszáz is. Bizony!

Gyuri (m. f.) Kétszáz?

Imre. Hiszen két nadrággzsebe van!

Gyuri. Ez igaz!

Imre. Oszd tudod, milyen cukrot eszik a Bandi?

Gyuri. Milyet?

Imre. Kuglert!

Gyuri. Milyen az?

Imre. Roppant finom és drága lehet.

Gyuri. Hogy tudod?

Imre. Mert mi még nem kaptunk.

(Kis szünet.)

Imre. (hirtelen kiugrik a rézágyból és a hálószoba ajtaján hallgatózik.)

Gyuri (sugva.) Hazajöttek már mamáék a színházból?

Imre (sugva.) Pszt... Éppen most jöttek.

Gyuri. Bizonyára jól mulattak.

Imre (sugva.) Pszt! Hallgasd csak, hogy nevetnek?

Gyuri. Bizonyosan a Vigszínházban voltak. Te Imi!

Imre. Pszt!... Mit akarsz?

Gyuri. Ha én egyszer a Vigszínházba mehetnék!

Imre. Oda előbb én megyek!

Gyuri. Te még előbb? Oszd elviszel magaddal?

Imre. Nem.

Gyuri (elcsukló hangon.) Nem viszel el?

Imre. Mondtam már, hogy nem.

Gyuri (keserűen.) És miért nem?

Imre. A Vigszínház nem való olyan pocokknak, mint te vagy... (neszt hall; visszaszalad az ágyába.)

A mama (halkan benyitja az ajtót; a papához.) Alusznak!... Az aranyosak...

Tervek, kombinációk.

A politikai válság.

Távirati tudósítás.

Arad, május 13.

Wekerle Sándor miniszterelnök ma délután meglátogatta Bilinszky osztrák pénzügyminisztert, akivel hosszú ideig tanácskozott. Wekerle később Popovicsnak, az O. M. B. kormányzójának látogatását fogadta, hat órákor pedig Szögyény-Marich László berlini osztrák-magyar nagykövet látogatta meg Wekerlét.

Wekerle, Andrássy és Zichy a holnap délelőtti ünnepségeken magyar diszruhában jelennek meg. A magyar miniszterek előreláthatólag szombat este térnek vissza Budapestre.

Wekerle Sándor miniszterelnök tegnap este, Andrássy Gyula gróf és Zichy Aladár gróf miniszterek pedig ma reggel Bécsbe utaztak, hogy a magyar kormány képviselőjében jelen legyenek Vilmos császár bécsi látogatásán. A német császár bécsi látogatása alatt a felség nem foglalkozik a magyar válsággal, a hónap vége felé azonban újabb kihallgatások lesznek, sőt ekkor, mint a különböző források egybehangzóan jelentik, a döntés is megtörténik.

A szélesönd alatt természetesen a kombinációk és készülődések híre foglalja le az érdeklődést. Ma már miniszteri listákat is terjesztettek és határozottan beszéltek a Justh-csoport kilépéséről is. Erre vonatkozó tudósításainkat itt adjuk:

Egy kormány-lista.

Egyik fővárosi estilap a következő, első pillanatra is hihetetlennek látszó miniszteri listát közli, amely már nem első ilyen kombinált-listája ennek a lapnak:

Miniszterelnök: Wekerle Sándor.
Pénzügyminiszter: Lukács László.
Belügyminiszter: Zichy János gróf.

Földmívelési miniszter: Zichy Aladár gróf.

Kereskedelmi miniszter: Kossuth Ferenc.

Kultuszminiszter: Apponyi Albert gróf.

Igazságügyminiszter: Günther Antal.

Honvédelmi miniszter: Jekelfalussy Géza.

Vasuti miniszter: Mezőssy Béla.

Király személye körüli miniszter: Andrássy Gyula gróf.

Horvát miniszter: Josipovich Géza.

A lap szerint új minisztériumot, a vasuti minisztériumot is fel akarják állítani s ebbe Mezőssy Bélát ültetnék. A vasuti minisztériumot Wekerle állítólag Sztéryi Józsefnek kínálta fel, de ez ezzel utasította vissza:

— Még egy minisztérium árán sem válok meg Kossuth Ferenctől.

Kossuth és Justh.

Az utóbbi napokban a függetlenségi párt vezető emberei sűrűn felkeresték hol Apponyi Albertet, hol Kossuth Ferencet s hosszasan tanácskoztak velük. A látogatásoknak az volt a célja, hogy megkérjék a minisztereket, tájékoztassák őket a politikai helyzetről s ne állítsák fait accompli elé. Kossuth valamennyinek kijelentette:

— Én magam sem tudom, hogy mi várható és mi készül. Azt azonban föltétlenül megígérem, hogy befejezett tények elé nem állítom a pártot. Mielőtt bármilyen irányban obligót vállalnék, előzetesen tárgyalni fogok a vezetőséggel és a párttal.

Kossuth kijelentései következtében történt Justh Gyula tegnapi látogatása. Ugyanekkor megjelent a kereskedelmi miniszternél Apponyi is és a harcias államférfi másfél óráig tanácskozott. A beszélgetés eredménye egyik hír szerint az, hogy Kossuth, Apponyi és Justh között megegyezés jött létre. Más forrás viszont ezt írja:

Justh Gyula tegnap meglátogatta Kossuth Ferencet és tudtára adta neki, hogy *ők semmiféle fuzióba, vagy új pártalakulásba nem mennek bele*. Követelik, hogy a kormányt a függetlenségi párt vegye át. 67-esek közreműködéséről tudni se akarnak. Ha Kossuth nem deferál Justhék kívánságának, úgy pártkonferenciát hívnak össze, melyen döntést fognak provokálni. Ekkor okvetlenül szecesszió fog

beállani. Justh tehát megüzente a hadat Kossuthéknak.

A kormány ellenzéke.

A függetlenségi párton úgy határoztak titokban, hogy erős ellenzék alakul, melynek Justh Gyula, Batthyány Tivadar gróf, Holló Lajos és Teleki Arvéd gróf állnak az élére, ha nem adják át a kormányzást a függetlenségi pártnak. A vezérek összeírták azokat a függetlenségi képviselőket, akikre bizton számíthatnak s ezek száztizenhatan vannak.

Kossuth hívei a feltevessel szemben erősen hangoztatták, hogy a kilépők száma legfeljebb harminc lesz.

Az arad-temesvári menetrend bajai

Indítvány a kereskedelmi kamarához.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 13.

Az arad-temesvári vasuti menetrend megváltoztatása érdekében a következő beadvány érkezett ma az aradi kamarához:

Tekintetes Kereskedelmi és Iparkamara Arad. Miután vasuti összeköttetésünk Temesváron és Torontál megyével annyira hiányos, hogy oda gyorsvonattal egyáltalában utazni nem lehet, tiszteletteljesen kérem a Kamara Elnökségét, kegyeskedne az illetékes köröket megkeresni, hogy ezen szűgyenletes állapotoknak egy és mindenkorra elejét vegyék.

A reggel 6 óra 15 perckor Aradról induló vonat Temesvárra érkezik 7 óra 44 perckor, a gyors pedig Temesvárról Zombolya-Nagykikinda felé 7 óra 50 perckor indul s hogyha eme vonat pár pere késéssel érkezik Temesvárra — ami gyakran megesik — a gyorsvonat orrunk előtt robog el és csak 3 órai várakozással utazhatunk tovább személyvonattal. A délből Aradról Temesvárra induló vonat 1 óra 45 perckor érkezik Temesvárra, a gyors pedig Zombolya-Kikinda felé már 1 óra 47 perckor indul és mi csak 3 óra 25 perckor mehetünk tovább szintén személyvonattal.

Temesvárról Aradra délután 2 óra 24 perckor indul a vonat, Kikinda-Zombolyáról pe-

A papa (a mamához.) Hagyd őket... Hadd aludják ki magukat... Holnap német órájuk lesz...

A mama. Szegény gyerekek!

Imre (kidugja a fejét a paplan alól; célzatosan tagolva.) Der die dasz Hunger tut wé!

A papa. Tessék! Még álmában is tanulja a német feladatát.

A mama. Mit motyogott?

A papa. Nem értettem; csak azt hallottam, hogy németül beszélt.

Gyuri (dühösen a földre dob egy párnát). Zucker ist teuer? Ist Zucker igazán teuer?

A papa (elámulva.) Hát ez mi?

A mama. Almodban beszélsz Gyurka? (A papához). Te, kis öreg, ezek összebeszélve almodnak...

A papa. Nézzük csak... Közeledik az ágyakhoz.)

Imre. Imi nem álmodik.

Gyuri. És a Gyuri is ébren van.

A papa. És miért?

Imre. Nem tudunk aludni a tejbengriztől.

Gyuri. Nagyon nyomja a gyomrunkat.

A papa. Mi nyomja a gyomrotokat?

Imre. Az a tejbengriz!

Gyuri. Nem volt rajta elég cukor.

A mama. Ne rosszalkodjatok, azt mondom! Volt rajta elég!

A papa. Csak nem akarjátok, hogy...

Imre (pityeregve.) Igen... ti bennünket itthon hagytok... oszt elmentek a színházba... még pedig a Víg-színházba... a színházból elmentek a Royalba... a Royalból meg a kávéházba... oszt fiakeren kocsikáztok... Mink

pedig itthon maradunk a kuckóban és üres gyomorral hallgatjuk a frájla hortyogását... (sir.)

A papa (parancsolólag.) Imi! Szót se többet!

A mama. Na ez már sok!

A papa. Mit szólasz ezekhez az országos csibészekhez?

Imre (sirva folytatja)... A Royalban ram-sztikot esztok...

Gyuri (szintén sirva.) Meg szardiniát, lazacot, rákot.

Imre (zokogva)... Habos tortát!

Gyuri (bőgve.) Habos tortát!...

A papa. Így vagyunk?... Nem hallgatok el azonnal? (Kiáltva.) Csend legyen!

A Norddeutsche (felébred). Aber...

Tyuri... Juri? Ach, diese Fratzen!

Imre. Frájlaj jetzt nicht reden!

Gyuri. Sváigen jetzt!

A mama. Várjatok csak! Majd lesz holnap hadd-el-hadd!

A papa. Lesz az mindjárt is! (Virgácsot fon a zsebkendőjéből.)

A mama. Csak nem fogod őket verni?

A Norddeutsche. Még éjjel se nyugodni? Felmondok hely. 14 Tag!

Imre. Hallod Gyuri, a frájla felmond.

Gyuri. Hoch frájla! Vivát!

A papa (megfenyegeti a fiukat a virgácsal, kiabálva.) Lesz azonnal csend?... Igen, vagy nem?

Imre és Gyuri (felállanak az ágyaikban, égneik emelik meztelen karjaikat és fülsiketítő hamis hangon énekelik:)

„Allons enfants de la patrie.“

Kokott kisasszony bolondja.

— Maupassant. —

Ime egy ember története, mint azt pajtása, egy lovászlegény elbeszélése után tudni lehet.

Páris mellett egy gazdag polgáresalád lakott a Szajna partján, szép nyaralóban, park közepén. Kocsis François volt a háznál; falusi fickó, egy kicsit málészájú, jószívű, hiszékeny. Mikor egyszer estefelé ép haza tartott, egy kutya csatlakozott hozzá. Eleinte nem ügyelt rá; de az állat addig-addig járt a sarkában, míg végre hátranézett: ha vajjon ismeri-e. Soha sem látta ezt a kutyát. Rettenetesen sovány szuka volt; siralmas, éhes képpel, behuzott farkkal, lógó füllel talpalt; ha a kocsis megállt, ő is, ha odébb indult, jött ő is. A legény el akarta kergetni: „Takarodsz mindjárt? Pusztulsz innen?“ Az eb visszahúzódott, leült, várakozott; mikor pedig az ember ismét arrább ment, csak megint utána eredt. François úgy tett, mintha követ markolna fel a földről. A kutya elmenekült egy kicsit messzebbre, de mihelyt a legény hátat fordított, újra ott volt a nyomában.

A kocsisnak most megesett a szíve. Fűtytyentett neki. A kutya félénken közeledett; gerincét meggörbítette, bőre alatt emelkedtek a bordák. A legény megsimogatta kiálló csontjait; elszánakozott ezen az állatnyomoruságon. „No gyere!“ mondta végre. A kutya mihelyt látta, hogy elvállalták, pártfogás alá vették, felkunkorította a farkát és többé nem lappangott hátul, hanem új gazdája előtt futott. François az istálló szalmája közt szállásolta el az

dig Temesvárra érkezik a gyors 2 óra 51 perckor. Ha tehát valaki Aradra akar utazni, éjjel 11 órakor érkezik meg és az egész délutánt Temesváron kell, hogy töltsen. Tekintetbe véve, hogy az egész út Arad—Temesvár között 58 kilométer, könnyen lehetne azon segíteni, hogy a gyorsvonatokkal összeköttetésünk legyen, amihez csak egy kis jóakarat szükségeltetik az üzletvezetőség részéről.

De eltekintve az élénk összeköttetést Arad és Temes megye között, maga a levél-posta szenved egy egész napi késedelmet, amire különösen felhívom a tekintetes Kamara figyelmét, hogy eme ázsiai állapotoknak véget vessen.

Maga Arad városa és kereskedelme, igen sokat szenved eme gyatra összeköttetés következtében, miért is kérem a tekintetes Elnökséget, hogy eme helyzeten javítani méltóztassék. Kiváló tisztelettel Hacker Mór.

Burián báró üldözése.

Interpelláció Wekerléhez. — Az annexiós-bizottság bizalmatlansága.

Távirati tudósítás.

Arad, május 13

Az osztrák képviselőház annexiós bizottsága ma folytatta támadásait Burián báró közös pénzügyminiszter ellen a boszniai agrárbank engedélyezése miatt. A bizottság ma egyhangulag rosszalást és bizalmatlanságot szavazott Buriánnak. E támadások természetesen méltó felháborodást keltenek a magyar politikai körökben és egy balpárti képviselő már interpellációt is jelentett be a Burián és a magyar érdekek ellen irányuló osztrák hajsza miatt.

A boszniai agrárbank ügyének mai fejleményeiről itt következik tudósításunk:

Burián megvédése.

Nagy György országgyűlési képviselő egy hírlapíró előtt a következőképp nyilatkozott:

— Az osztrák parlament boszniai bizottságának eljárása bizonyítéka az osztrák politika

tűrhetetlen perfidiájának. Bienenrth miniszterelnök és a felszólaló képviselők Burián közös pénzügyminisztert úgy tüntették fel, mint egy magyar spekuláns-csoport ügynökét és az osztrák kormány, melynek megállapodása volt Burián báróval szemben, most lehazudja a megállapodást. Buriánon keresztül a magyar alkotmányt éri ez az új osztrák támadás. Ezt kötelességünk visszaverni. Az ügyvezető magyar kormány jelentse ki, hogy teljes szolidaritást vállal Buriánnal. Buriánnak a közös pénzügyminiszteri székből való távozása a boszniai kérdésben a magyar álláspont súlyos vereségét jelentené. Ha ez megtörténne, akkor sürgősen össze kell hívni a Házát, hogy megadja a méltó feleletet az osztrákoknak, különösen Bienenrthnek, ellenünk intézett perfid támadására. Erre vonatkozólag haladéktalanul interpellációt jegyzek be Wekerléhez és remélem, hogy a függetlenségi párt nem fogja beérni egy semmitmondó válasszal. Bosznia sorsával foglalkoznunk kell és ottani jogainkat meg kell védeni. Hitvány az a népképviselő, aki a mozgósítási költségek egyetlen fillérét is megszavazza addig, amíg minden jogunk Boszniára vonatkozólag intézményesen nincs biztosítva.

Lánczy Leó Bécsben.

Lánczy Leó, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank elnökgazdátja néhány nap óta Bécsben van. Ott tartózkodása kapcsolatos a bosnyák agrár-bank ügyével, mely tudvalevőleg a kereskedelmi bank alapítása lesz. Lánczy Leó bécsi tartózkodása alatt a válság megoldásával foglalkoznak, oly módon, hogy a bosnyák bank szabadalmában osztrák pénzügyintézeteket is részesítsenek. Bienenrth báró tegnapi kirohanása Burián ellen azt a titkos célt szolgálta, hogy a zsákmány nagyobb fele az osztrák bankot illesse meg s Lánczy Leót nagyobb engedékenységre bírja. Korainak mondják azt a hírt, hogy Burián helyét Zichy János gróf veszi át. A magyar ügy veresége esetén Zichy gróf erre a szerepre nem vállalkozik, de nem vállalkozik más magyar államférfi sem.

Az annexiós bizottság ülése.

Az annexiós bizottság — mint Bécsből táviratozzák — ma délelőtt folytatta az agrár-bank ügyének tárgyalását. Pernerstorfer szo-

cialista képviselő megjegyezte, hogy legesekélyebb kétséget sem támaszt az iránt, hogy Bienenrth és Bilinszky miniszterek teljesen tisztakezüek és Buriánról sincs oka másképp vélekedni. De fel kell vetnie a kérdést, vajjon a vesztegetés egészen közönséges motivuma nem gyakorolt-e befolyást olyanokra, akik azután ismét a közös pénzügyminisztert befolyásolták.

Mahler dr. szerint az orvoslás helyes módja az volna, hogyha a kmetek megváltása csak mint nyilvános ügy, minden magántőke kizárásával fog megvalósulni. Szólv is azt hiszi, hogy ismeretlen befolyások szerepeltek a concesszió megadásánál.

Gessman keresztényszocialista kijelenti, hogy pártja régóta elégedetlen a közös pénzügyminiszter tevékenységével.

Morsey báró határozati javaslatot nyújt be, melyben felszólítja az osztrák kormányt, hogy indítson tárgyalást a közös kormányval a delegációnak a Bosznia-Hercegovináról szóló országos statutum aktiválása előtt való egybehívása ügyében, hogy a delegációk a statutum dolgában állást foglaljanak.

Hosszu vita után végre késő délután befejezték a tárgyalást. A bizottságnak jelenvolt 47 tagja egyhangulag rosszalást és bizalmatlanságot fejezte ki Burián báró ellen. Az osztrák kormány ellen beadott rosszalási indítványt 26 szavazattal 21 ellen elvetették.

SPORT.

+ Tanulók sportmérkőzése. Az aradi kir. főgimnázium, áll. főreáliskola és áll. tanítóképző-intézet tanuló ifjúsága 1909. évi május hó 16-án az Aradi Athletikai Klub sporttelepén atletikai versenyt rendez. Azonkívül az aradvárosi felsőkereskedelmi iskola tanuló ifjúságának bevonásával középiskolai football bajnoki mérkőzést rendez. A verseny kezdete délután 3 órakor. Helyárak: páholy 3 korona, ülőhely 60 fillér, állóhely 30 fillér. Versenyszámok: 100 yardos síkfutás. Magas ugrás. 120 m. gátfutás. Súlydobás. 360 m. staféta futás. Távolugrás. Fél angol mf. távgyaloglás. Svéd gerelydobás. 1 angol mf. síkfutás. Döntő mérkőzés a football bajnokságért.

ebet, aztán a konyhára sietett kenyérért. Mikor a kutya jól lakott, elaludt, karikába csavarodva. Másnap a kocsis elmondta a dolgot gazdájának, akik megengedték neki, hogy magánál tartsa az állatot. Jámor, okos, hü jószág volt.

De csakhamar fölismerődött egy rémitő hibája. Rövid idő múlva megbarátkozott a környék összes kutyáival s ezek aztán éjjel-nappal körülötte csavarogtak. Hajlandóságában nem volt válogatós; egész falka járt utána, mindenféle formájú és fajtájú ebek; számarnál nagyobb szelindekek, meg apró kutyusok, akkorák mint az öklöm. A szuka ezt a mindig sarkában járó sereget keresztül-kasul sétáltatta a mezőkön és ha pihenni kuporodott a fűbe, kísérői körülültek és lihegő nyelvvel nézték. Ha esténként hazatért az istállóba, a falka előzőnlötte az egész nyaraló környékét. Már ismertek minden rést a park eleven sövényén, ahol be lehet osonni; tönkretették az ültetvényeket, lyukakat kapartak a virággyakba, kétségbeejtették a kertészt. És egész éjjel ott vonítottak az épület körül, amelyben barátnőjük lakott: nem volt mód benne, hogy el lehessen őket riasztani.

Nappal még a házba is beszemtelenkedtek. Valóságos tatárjárás volt ez; csapás, szerencsétlenség. A családnak a lépcsőn, sőt a szobákban is minduntalan lába alá akadtak a kunkorgósfarkú kis sárga mopszok, az agarak, bulldogok, a lueskosbundájú, hajléktalan csavargó komondorok, meg a roppant ujfundlandi ebek, amelyek elől a gyermekek riva mene-

kültek. Majd előbukkantak tíz mértföldnyi területen ismeretlen kutyák; nem tudni, honnan jöttek, nem tudni, miből éltek és végre ismét eltűntek.

François pedig imádta Cocotte kisasszonyt. Mert így nevezte el. „Ez az állat olyan okos, hogy ember volna, ha beszélni tudna.” Csináltatott neki egy gyönyörű örvet, piros bőrből, réztáblácskán e vésettél: „Cocotte kisasszony, François kocsis tulajdona.” A kutya pedig a mily sovány volt előbb, oly kövér lett most. Hirtelen hizott meg; már alig bírta magát. Szétterpesztett lábval járt, mint az igen pocakos emberek, nyitott szájjal szedte magába a levegőt és mindig eltikkadt, a egy kicsit szaladni próbált.

A kertészen kívül nemsokára panaszkodni kezdett a szakácsné is. A kutyák betörték egész a tűzhelyig, az éléskamráig és elfele lopdostak mindent, amit értek. A házi ur végre megparancsolta Françoisnak, hogy Cocotteot távolítsa el a háztól. A kétségbeesett legény el akarta ajándékozni. Senkinek sem kellett. Akkor aztán rábízta egy fuvarosra, aki elviszi szekerén és leteszi az országúton, Páris másik határában. Öt francot adtak egy Havre felé menő vonat kalauzájának, hogy vigye magával a kutyát s a kikötőben ereszsze el. Cocotte három nap múlva megint betoppant az istállóba, elcsigázottan, elkényszeredve, féldöglötten a fáradságtól.

A háziur is megsajnálta. Nem sürgette többé, hogy tul kell adni rajta. De a kutyák

megint csak előkerültek, számosabban és merészebben, mint valaha. Egy este nagy ebéd volt s a szakácsnének az orra elől kapta el a szarvasgombával töltött kappant egy szelindek. A gazda most már igazán megharagudott, fölhívatta François-t és mérgesen mondta neki: „Ha holnap reggelig nem dobja vízbe azt a kutyát, azonnal elesapom magát.”

A legény elbusulta magát; ment az istállóba, hogy összepakkolja cökmökjait, mert bizony inkább elmegy. De aztán meggondolta, hogy sehol sem fogadják föl, ha vele van ez az alkalmatlan állat: megforgatta elméjében, hogy itt elvégre is jó helyen van, jól fizetik, jól tartják; ez már még se érne föl egy kutyával; saját jóvolta nevében felbuzdította magát és elhatározta, hogy Cocotteot másnap el-emésztí.

Rosszul aludt egész éjjel. Már hajnalszürkületkor fölkel, szerzett egy jó erős kötelet, aztán az eb után nézett. Cocotte nagy lassan fölkel, megrázkódott, egyet nyújtózott és hízlegni kezdett gazdájának. A legény elvesztette bátorságát. Megsimogatta a kutya hosszú fülét, megcsókolta az orrát, kedveskedő nevekkel halmazta el. De a szomszédban hatott ütött az óra. Nem lehetett tovább habozni. Kinyitotta az ajtót: „Gyere!” Az eb egyet csóvált a farkán, megértve, hogy sétálni mennek.

Kiérték a folyó meredek és magas partjára; a kocsis kiszemelte, hol lehet legmélyebb a víz. Aztán a kötél egyik végét odahurkolta

Milán király szerelmei.*

A nihilista nő.

Egy év telt el már azóta, hogy Aemilián király lemondott trónjáról s külföldön élte a főúri világjárók gondtalan életét. Társasága akadt mindig és mindenütt. A szomorú korona egykori viselője vidám cimborá volt, aki a főúri fiatalság körében két kézzel szórta az aranyat.

Szórta az aranyat, mindaddig, míg telt az orosz aranyakból, míg a kétmillióes csekk-könyv nem közeledett az utolsó lapjai felé.

Csak néha hajnalonként, mikor a ködös párán áttört a nap rózsaszínű fénye és Aemilián nyugodni tért nagy mulatások után, akkor jutott eszébe Jevremovics asszony szava:

— Mi lesz belőled Aemilián, ha én már nem leszek?

Ilyenkor megszállta őt a szörnyű aggodalom. Elkövetkezett a mardosó önvád órája és hosszasan maga elé meredt a hajnali pirkadásban, egymásután szíva el cigarettáit rettentő idegességében.

Órák teltek el, míg el tudott aludni, és azután aludt hosszasan, mintegy letargikus álomba merülve. Kínos látomások környékeztek, látta egész multját, látta a jelenét, a meredek felé zuhanást, a vigasztalan jövőt.

De mikor este felgyultak az ivlámpák és a széles boulevardokon száz női szempár tapadt Aemilián király érdekes, férfias alakjára, mikor a nagy, előkelő restauránsok ezüstpáncsok között elment és hallotta háta mögött a nők suttogását, elfeledett minden önvádat, lelkiismeret furdalást, szomorú jövőt. Teljes lelki örömmel élvezte a percet, mely boldogságot, élvezetet teremtett neki. Fantasztikus tervek tárultak ki ilyenkor előtte, milliárdos amerikai leányokról, akik égető, emésztő szerelmük mellett valóságos aranyhegyeket hoznak magukkal.

De ez a lelki tépelődés, ezek az emésztő órák nem mentek el Aemilián feje fölött nyomtalanul. Éreznie kellett, hogy többé nem a vaserejű férfi, az erőseleki, hideg autokrata, hanem egy tépelődő boulevardier, aki fölött idegei, gondjai uralkodnak.

* Ujabb részlet Georgevics Vlasen dr. volt szerb miniszterelnök, szenzációs politikai regényéből.

a szép piros örvre, a másik végére pedig nagy követ kötött. Majd magához ölelte Cocotteot és dühösen csókolta, mint az olyant, akitől el kell válni. Mellére szorította, esuesolgatta, elmondta szép Cocottejának, kis Cocottejának. A kutyája sürte, hogy nyaggassák és mormogott örömeiben.

A legény tizszer is beakarta már lökni, de mindig nem birt a szívével. Végre hirtelen eltökélte magát és egész erejével behajította, oly messzire, ahogy csak bírta. Az eb eleinte uszni próbált, mint szokta, mikor fürdeni vittek; de a fejét lefelé huzta a kő, minduntalan lebukott. Kétségbeesett pillantásokat, emberi pillantásokat vetett gazdájára, küzdve, vívódva, mint egy fuldokló. Aztán elmerült az eleje, csak a veszettül kapálódzó két hátulsó lába maradt ki a vízből. Majd eltűnt a két láb is.

Még öt percig szétpattanó buborékok szálltak fel a víz színére, mintha forrna a folyó; és François meredt szemmel, elszörnyedten, dobogó szívvel nézte, akár csak látná az iszapban lent vonagló Cocotteot; és egyszerű paraszterméje eltűnődött: „Vajjon mit gondol most rólam ez az állat?”

Egy csöppbe mult, hogy hülve nem lett belőle. Hetekig beteg volt; minden éjjel kutyájával álmodott; érezte, hogy nyalja kezét; hallotta ugatását. Orvost kellett hívni. Végre jobban lett; gazdája június végén magával vitte birtokára, Rouen mellé.

Egy hideg téli este történt, hogy Aemiliánnak feltűnt a szomszéd-asztalnál ülő, gyönyörű arcú, fekete hajú nő. Nem lehetett tudni róla, hogy fiatal asszony-e, vagy leány. Két szeme szinte világítani látszott kékes ragyogásában, mint két gyönyörű csillag. Mint Aemilián gondolta, az üdvösség és kárhozat egyaránt ragyogott ebben a szempárban. Főúri társasága nem ismerte a leányt. Másnap, harmadnap szintén ugyanabban az étteremben annál az asztalnál ültek. Aemilián megfigyelte, hogy a leány és kísérője, hol franciául, hol oroszul beszélnek. A pincérek sem tudtak semmiféle felvilágosítást adni a két idegen nő kilété felől.

Aemiliánt fölötte érdekelte az érdekes arcú leány és a szemeit maga előtt látta éjjel és nappal. Az évek nem tudták kiölni belőle a szenvedélyes nő-imádót és ismét csakugy dobogott a szíve, mint fiatal fiú korában. Egy este, esős idő volt, nagy fekete köpenybe burkolódzott s a hazatérő két nőt nyomon követve lakásukig. A külső Párisban laktak s mint megfigyelte Aemilián, a kapu előtt elváltak, tehát csupán ismerősök lehettek.

— Valami orosz menekült leány, vagy asszony — gondolta Aemilián!

A lakás-címet megjegyezte és másnap kora reggeli órán egy vérvörös rózsacsokrot küldött a leánynak bizalmas emberével. Este a leány keblén viselt néhány vérpiros rózsát.

Aemilián szinte égett az új kaland, az új szerelem tüzeiben. Másnap ismét ment a rózsacsokor és ment, ment mindennap, míg egy napon a rózsák közé egy égő színű rubinkő is került. A leány nem utasította vissza az ajándékot. Azután a király kapott egy levélkét, mely semmit nem mondott, de mindentigért és sokat sejtetett.

Aemilián szinte őrjöngött a szerelmi hévtől, a megismétlődött Davosztól.

Egy este a leányt egyedül látta az utcán menni, hozzá csatlakozott és beszélgetni kezdett vele. Beszélgettek, mint két régi ismerős.

A leány hazaérkezett. A király fel akarta lakására kísérni és a leány nem tiltakozott.

Polgári egyszerűséggel berendezett szobába értek. A leány felcsavarta a villanykörtét és intett a királynak, hogy foglaljon helyet.

Itt is csak a Szajna partján volt. Fürdeni kezdett. Reggelenként kijárt a lovászlegényével, aztán átúszkáltak a folyón.

Egyszer, mikor épp legjobban hancuroztak a vízben, François odakiált a pajtásának:

— Nézd csak, mi jön ott. Köllene rostélyos belőle?

Egy nagy, felduzzadt, vedlett dög sodródott lefelé a folyamra; égnek állt a négy lába.

François egyet lökve magán, közeledett hozzá, aztán folytatta a tréfálózást:

— Biz e' nem igen friss. De mégis jó szerencsénk van, cimborá, mert elég kövér.

Megfordult, távolartva magát a nagy dög-től. De egyszerre elhallgatott és különös figyelemmel nézte; majd közelített hozzá, mintha meg akarná fogni. Az örvöt vette szemügyre. Aztán kinyújtotta kezét, nyakára ragadta, felfordította a dögöt, odahuzta magához és elolvasta, ami a színehagyott bőrön levő megzöldült rézbe volt vésvé: „Cocotte kisasszony, François kocsis tulajdona”.

A megfojtott kutya rátalált gazdájára, hatvan mérföldre otthonuktól!

A legény egy iszonyut üvöltött, aztán minden erejével a part felé kezdett uszni, folyton ordítva; mikor kiért a szárazra, nekivágott a réteknék és kétségbeesetten rohant, meztelenül. Megbolondult.

lyet. Teát szolgáltat fel, hideg ételeket és végül pezsgőt.

— Hm, ügyesen kezdi a kis leány, — gondolta Aemilián.

Kocintottak. A király szeme ragyogott a mármortól. A leány felemelte a poharát:

— Szerencsétlen népedre, Aemilián, kinek becsületét mindennap sárba hurcolod.

— Aemilián beugrott.

— Mit mond, mademoiselle?

— Tévedsz, Aemilián, nem kalandra jöttél te ide, hanem leszámolásra. Hetek óta szemmel tartalak és egy biztos golyó várt rád, én a tett propagandájának vagyok tagja. Egy golyó várt rád, de már nem ezt készítem számodra. Mig azt hittem, hogy zsarnok voltál, véredre vágytam. Itt megismertelek, hogy egy könnyelmű, lelketlen ember vagy, ki elduhajkodod néped elárulásáért kapott pénzéért. Hallgass ide! Utazz el, ne becsúszd meg népedet életmódoddal. Golyót szántam neked, de ha még egyszer ott találalak késő éjjel a mulatókban, orfeumlányok között, kutyasorral verlek ki onnét!

A király sápadtan, arcára huzva köpenyét, sietve távozott a szépen megálmodott kaland színhelyéről.

ÚJ VÁLASZTÓK.

Stamberger József háztulajdonos, Stoigán Ferenc reszelővágó, Stern Sándor alkalmazott, Surányi Jenő hivatalnok, Staudt Ferenc hivatalnok, Simon József szobafestő, Spitz Gyula bádógos, Seitelbach Salamon keresk., Stampfl József háztul., Spádi Károly ügynök, Spitéler Rudolf háztulajdonos, Sánka Vilmos ügynök, Sekula Sever hírlapíró, Salamon István hivatalnok, Stenczer Károly könyvelő, Stiaszny József háztulajdonos, Sottus Sándor háztulajdonos, Sándor Dezső szatócs, Sipos Mladen földmives, Stefanov Vladimir földmives, Smelkó András földmives, Simogli Mátyás földmives, Schrott Mihály m. kalauz, Schosz Lajos postatiszt, Scheibling József hittanár, Schok János háztulajdonos, Schmidt Miklós vendég-lős, Schreyer Vilmos háztulajdonos, Schreyer Viktor üzletvezető, Schaffer Jenő háztulajdonos, Schreiber Mór ügynök, Scherhag Jakab háztulajdonos, Schulik Lajos kereskedő, Schanzen Gyula háztulajdonos, Schuráni Jakab gesztenyesütő, Schneer Károly gyógyszerész, Schwarcz Gábor koreszmáros, Scheirich Sándor borbély, Schwarcz Pál alkalmazott, Schwarcz József szatócs, Scheer Károly bádógos, Schuch Ferenc zöldségáros, Schwarcz Adolf ügynök, Schlesinger Béla háztulajdonos, Schubert Ferenc szatócs, Szabó Ferenc m. raktárnok, Szabó István hivatalnok, Szepekovszky Árpád iroda-kezelő, Szép Dezső mérnök, Szigetvári Sándor kalauz, Szabó László p. altiszt, Szeberényi Lőrinc lelkész, Szabó Lajos m. mozdonyvezető, Szabó György adótitzt, Szabó József, ifj. Szathmáry István tanító, Szántó Péter tanító, Szőke Antal tanító, Szigethy Béla számtiszt, Székely Károly könyvelő, ifj. Sztróhota János háztulajdonos, Szonpka Jakab háztulajdonos, Sztruhár György szűcs, Szkala Antal intéző, Székely Fülöp cégtárs, Székely Károly háztulajdonos, Szavesik János háztulajdonos, Szentmiklóssy Gyula gyógyszerész, Szemző Armin ügynök, Sztetmacher Nándor háztulajdonos, Szirmay Imre könyvelő, Szabó Gyula utazó, Szkala József nyug. jegyző, Szatmáry Károly János háztulajdonos, Szigethy János kezelőtiszt, Szuszán Gusztáv háztulajdonos, Szabó Gyula városi kézbesítő, Szilágyi István eszmadia, Szirmay Sándor háztulajdonos, Szabó Ferenc háztulajdonos, Szécsi Pál szatócs, Szabó Lajos koreszmáros, Szerb György földtulajdonos, Szavin Dusan földtulajdonos, Szabó Gábor földtulajdonos.

AZ ARADI KÖZLÖNY TELEFONSZÁMAI:

Szerkesztőség — — — — — 357

Kiadóhivatal és hirdetési osztály — 151

Szell Kálmán összeférhetlensége

A Jelzálog-Hitelbank üzelei. — Az összeférhetlenségi bizottság határozata.

Fővárosi tudósítónktól.

Arad, május 13

Szell Kálmán országgyűlési képviselő ellen tudvalevőleg egy budapesti bádógosmester összeférhetlenségi bejelentést tett, felhozva, hogy Szell mint a Magyar Jelzálog-Hitelbank kormányzója bankja részére az Osztrák Magyar Banknál és a postatakarékpénztárnál előnyös üzleti összeköttetést szerzett. A képviselőház összeférhetlenségi bizottsága — mint annak idején megirtuk — március végén tárgyalta a bejelentést, de a tárgyalást akkor nem fejezte be.

Az összeférhetlenségi bizottság, — mint fővárosi tudósítónk telefonálja — ma Gál Sándor elnöklésével folytatta a Szell Kálmán ellen tett összeférhetlenségi panasz tárgyában a tanácskozást. A bizottság elnöke, Hellebronth Géza akadályoztatására hivatkozva, nem jelent meg. Helyébe megválasztották Sztojanovits Jenő bárót.

Gál Sándor elnök röviden ismertette a multkorai tárgyalás folyamatát, majd felolvasta Szell Kálmánnak a következő levelét:

Igen t. bizottság! Mult hó 30-án tartott ülésében a t. bizottság elhatározta, hogy az ellenem beadott összeférhetlenségi panasz ügyében az általam előterjesztett okmányok megvizsgálása és a tényállásnak egyébként való kiderítése céljából a tárgyalást folytatja.

A t. bizottság előtt tudva van, hogy a Magyar Jelzálog-Hitelbank és az Unionbank között f. é. február hó 23-án létesült, f. é. március 2-án írásba foglalt szerződés értelmében, amelyet a t. bizottság elé terjesztettem, az Unionbank a Jelzálog-Hitelbanktól 20,000 drb. agrárbank-részvényt vásárolt, de kikötötte, hogy ettől a vételtől f. é. szeptember 1-én visszalépnet. Ezen ügyben tárgyalásokat folytattam, a melyek alapján a nemzetközi pénzpiaccon időközben beállott javulás folytán az Unionbank, mint az a t. bizottságnak eredeti német szövegben és magyar fordításban bemutatott f. hó 14-15-iki levélváltásban foglalt szerződésből kitűnik, bizonyos ellenszolgáltatások fejében lemondott a fentemlített adás-vételi szerződésben biztosított jogáról. Amihez képest a március 2-iki szerződés tekintetében kimondatott, hogy az többé meg nem szüntethető.

Ennélfogva az Unionbank visszalépési jogáról és az adás-vételi szerződés megszüntetéséről többé nem lehet szó.

Nem állhat be tehát annak a lehetősége sem, hogy a Jelzálog-Hitelbank a márc. 2-iki szerződés folytán az eladott részvények birtokába vissza juthasson.

Miután a Jelzálog-Hitelbank tulajdonában csak 19,350 darab agrár-részvény van: immár megszűnt bármi címen vagy ürügy alatt támasztható összeférhetlenségi kérdés.

Van szerencsém a fentiekkel azzal a kérréssel előterjeszteni, hogy a t. bizottság ezen tényállás alapján méltóztassék ítéletét meghozni.

Budapest, 1909. április 28.

Szell Kálmán.

A levél felolvasása után Gál Sándor elnök felhívta Szell Kálmánt nyilatkozattételre.

Szell Kálmán röviden megismételte írásba foglalt nyilatkozatát, megtoldva azzal, hogy a postatakarékpénztárral való viszonya tekintetében beadott panasz is tárgyalanná vált, mert a lombardkölcson azóta már visszafizettetett.

Ezután a bizottság a következő határozatot hozta:

A bejelentésnek az osztrák-magyar bankra vonatkozó részét illetőleg egyhangulag kimondta a bizottság, hogy a bejelentés és Szell Kálmán nyilatkozata teljesen tisztázták az ügyet. Bilinski volt bankkormányzónak kihallgatását szükségtelennek tartják és mellőzik a házszabályok azon rendelkezésénél fogva is, hogy

külföldön lakó tanukat csak akkor hallgat ki, ha a bejelentő az illető tanut elő is állítja. A postatakarékpénztárra vonatkozó részt illetőleg utasítja a bizottság Szell Kálmánt, hogy a postatakarékpénztárral folytatott üzleti levelek közül hármat betekintés végett a bizottsághoz küldjön be. Csak ezek megtörténte után fog a bizottság a bizonyítási eljárásra áttérni és határozatot hozni.

Ezzel az ülés véget ért.

Az elvált nők klubja.

*

A boldogság hajótöröttje:

Az elvált nő is révbe jut:

Lesz klub, mely kényelemmel fődje
Csalódásuk, gondjuk, bajuk.

Lesz angol börszék, puha szőnyeg,

Lesz áthatlan füst-gomolyag,

Hol jelszava mindannyi nőnek:

Hogy vesszenek a férfiak!

S megférnek az egyesületben,

A kinek hűtlen férje lett,

Vagy akit engesztelhetetlen

Fogott el a férj-gyűlölet.

Kit utólt az in flagranti,

Avagy a szerelem-eszmör

S kit elszekirozott a tanti,

Mind összegyűjti ez a kör.

„Szeretetével nem melenget

Bennünket a tüzhely, család:

S az ostromával föl nem enged

Az utca-férj, hogy ha lát.

Tüzhely helyett: a szamovárunk,

Gyereksírás helyt: a zene,

S legyen a klub az erős várunk

Aszfalt-huszárok ellene.”

...S a klubban furesát tapasztalnak:

Az elvált nő is ingatag:

Ls megszegi a fogadalmat

Most ez, — aztán meg az a tag.

Rabszolga újra... új férj mellett

S cseléddé teszi a családot...

— Valamit keresnie kellett,

A mit a klubba' nem talált...

R.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Nagy Sándor dr. a kereskedőkről. Az Aradi Kereskedők Köre, amint megirtuk, vasárnap délelőtt fél tizenegy órakor tartja rendes évi közgyűlését. Abból az alkalomból, hogy az egyesület ezzel negyven esztendősen fenállását tölti be, a közgyűlés ünnepies színezetű lesz. Az ünnepi beszédet Nagy Sándor dr. orsz. képviselő, a kör ügyésze tartja, aki ez alkalommal nyilatkozni fog a kereskedőket érintő több aktuális kérdéstről is. A kör elnöksége kéri a tagokat, hogy az ünnepies alkalomra való tekintettel a közgyűlésen minél számosabban jelenjenek meg.

(*) Az aradi Oltáregyesület f. hó 16. napján d. u. 4 órakor a városháza közgyűlési termében tartja évi rendes közgyűlését, melyre az egyesület tagjait, valamint az érdeklődő katolikus közönséget meghívom. Arad, 1909. május 13-án. özv. Hauser Károlyné elnök. Tárgysorozat: Titkári jelentés. Pénztári jelentés. Indítványok.

(*) Az Aradvárosi Tarsaskör ezuttal tagjainak tudomására adja, hogy nyári helyiséget létesített Széchenyi-utca 5. számú ház kerthelyiségében, hol ugyanis f. hó 16-ától kezdve mindennap teke- és tennispálya a tagok rendelkezésére áll. Az elnökség.

A PÁRISI POSTÁS-SZTRÁJK.

Botrányok a francia képviselőházban.

Távirati tudósítás.

Arad, május 13.

A párisi postások sztrájkja egyre nagyobb arányokat ölt. A vidéket is kezdik bevonni a sztrájkba; a szociálista munkások szolidaritást vállaltak a postásokkal. A mozgalom miatt Páris egész katonaságát és rendőrségét mozgósították. A szociálista képviselők ma a francia képviselőházban valóságos botrányt provokáltak.

Mai távirataink ezek:

Párisból táviratozzák: A sztrájkoló postások elhatározták, hogy egész Franciászagra kiterjesztik a mozgalmat. A tegnapi minisztertanács a munkügyi miniszter javaslatára kimondta, hogy 228 sztrájkoló postást elbocsát. A kormány most alkalmazza először az ez évi márciusi miniszteri rendeletet, amely szerint a posta- és táviró alkalmazottakat fegyelmi tanács meghallgatása nélkül bocsátja el.

A posta- és táviró hivatalnokok sztrájkja most nem okoz olyan nagy zavart, mint az első ízben, mert nem terjed ki annyira a táviróra. A táviratok ugyan késnek, de megérkeznek. A levélposta késik, az újságkihordás szünetel. A párisi kereskedelmi kamara levélforgalmi szolgálatot rendezett be Brüsszelen keresztül. A leveleket csomagokban futárokkal küldik Brüsszelbe és onnan vasuton továbbítják. A telefon eddig jól működik. A személyzet itt teljes.

Párisból jelentik: Kormánykörökben az a vélemény, hogy a sztrájk már most letörtnék tekinthető. A katonai csapatoknak, melyek a főhivatalok ellenőrzésére vannak kiküldve, eddig nem volt alkalmuk a közbelépésre. Symion államtitkár, kinek elmozdítását a sztrájkolók követelik, csökönyösen ragaszkodik állásához.

Párisi távirat jelenti: A parlament ma folytatta a sztrájk miatt beadott interpellációk tárgyalását. A radikális csoportok az egész kormány lemondását követelik.

Párisból jelentik: A szajna-megyei szindikátusok egyesülése elhatározta, hogy a jövő vasárnap nagy meetinget tart, melyen a sztrájk-kérdést tárgyalja. Megbizták a forradalmi általános munkásszövetséget, hogy tegyen meg mindent, hogy a sztrájkhoz a munkások is csatlakozzanak. A szónokok egyike kijelentette, hogy legfeljebb 4 napon belül egyetlen táviróvonal sem fog működni és világossá fog válni, hogy a kormány által tervezett intézkedések, aminek a drótnélküli táviró, a postagambok, nem egyéb üres rémitgetésnél.

Párisból táviratozzák: A nem sztrájkoló hivatalnokoknak sztrájkra való csábítása nem járt eddig sikerrel.

Párisból táviratozzák: Párisnak összes katonasága, 25000 ember és 8 ezer rendőr teljesen mozgósítva van. 300 automobil van készen a levél-szolgálat lebonyolítására. Eddig összesen 1500 ember sztrájkol. A vidéki hivatalnokok csak nehezen csatlakoznak a sztrájkhoz.

Párisi távirat jelenti: A francia kamara mai ülésén Jaures beszéde alatt a szociálisták óriási botrányt provokáltak. Az elnök kénytelen volt az ülést felfüggeszteni. A szociálisták el

kezdtek az Internacionalet énekelni, míg a többiek a Marseilles-szel válaszoltak. Csak nagynehezen sikerült a képviselőket a terem elhagyására bírni.

A tiszteletlen mozi.

Incidens egy vallásos kör es-télyén.

* —

A lourdesi legendás csodatételek különös módon vonultak be Nagyváradra. Egyszerűen megszorodtak a csodatételek — s ami bizarr a dologban, nagyon is franciás, párisias szelleművé alakult nálunk a lourdesi Szűz tetteinek sora. Mindennek oka pedig egy nagy kinematográf, amely ezuttal merész humoristának bizonyult.

Történetünk színhelye a nagyváradai Katolikus Kör, melynek vezetősége elismerésre méltó buzgalommal fáradozik azon, hogy a Kör tagjai állandóan hívós és a Kör szellemének megfelelő szórakozásban részesüljenek. Most legutóbb is, a budapesti Uránia-színház eddig használt nagy gépét szereztek meg. Ezzel a hatalmas vetítógéppel a Körnek módjában áll nagystíli képek bemutatása, amit az elmúlt nap estéjén meg is kíséreltek. Nagyszámu és előkelő közönség gyűlt egybe az új apparátus bemutatására és érdekesnek kínálkozott az est témájánál fogva is. Lourdes és a lourdesi-ut bemutatását tűzte ki a Kör vezetősége és a nagyszerű mozgóképkepekhez Némethy Gyula dr. theologiai tanár ismertető felolvasást készített.

Az előadás pompásan is sikerült, csak az est végét zavarta meg különös esemény s ez volna krónikánk tulajdonképeni tárgya.

A lourdesi Szűz csodatételeit pompásan érzéktető 60 színes kép filmjei közé egy ártatlan, sablonos mozi-lemez is került. Talán a film-gyáros akart e ráadással a Körnek hízlelni s jóhiszeműségét pedig a kép címe vezethette félre. Mert nagy lett már akkor is a Kör ájtatos élvezetben részesülő tagjai között a meglepetés, amikor felkerült a vászonra ez a csábító címírás:

A CSODATYUK.

A gép nem sok időt hagyott a csodálkozásra: hopp! — a kifeszített fehérlepra odatoppan egy jól megtermett, barátságos képű tyuk és — urunk bocsáss! — általános megilletődés közepette kezdetét veszi a csoda: megjelenik a tyuk tojása. A következő pillanatban meghasad a tojás és egy kifogástalan balett libben ki belőle. A mosolygós hölgyek erősen ruhátlanok és a lábuk gyorsan és pajkosan emelkedik a horizont fölé.

A közönség hirtelen meg is felejtkezik Lourdesről és a csodákról és a balettel belibben a mozihangulat.

— Be szép! — hangzik.

— Milyen cukrosak!

— Ez a nevetős olyan mint a Nusi...

— Nem igaz, — Elzára hasonlít — vélik mások.

A balett pedig mind fesztelenebbül táncol.

Fetser Antal püspök, ki az első sorban ült, nem állhatta sokáig szótlanul ezt a kinematográf-beli merényletet. A nézőtér sötétségének leple alatt odasietett a vetítógép kamrájához és megköpögtatta a kis ajtót, szólván a gépészhez:

— Kérem, ez a kép nem idevaló. Ilyesmi máskor meg ne történjék!

Megrettenve kért bocsánatot a gépész.

— Tévedés, tévedés kérem, de azonnal megváltozik a kép. Nem lesz ilyen... ilyen pikáns, kérem...

A közönség érdeklődése meghatványozódott. A

balett eltűnt. A gép dobogott, berregett. És megjelent újból a csodatyuk. És megint produkált egy tojást. S a csoda most már káprázatosabb lett; a széthasadó tojásból egyetlen csábos nő kelt ki démoni mosollyal és nagyon kevés ruhával s az is csak fátyolból vala...

Nagy lett a konsternáció. A gépész nem tudta mihez kezdjen. A nő izgett-mozgott a fehér lapon és pokolian izzó volt a tánc, szeme pillantása.

Végre Fetser Antal püspöknek támadt mentő ötlete. Egy bő köpenyt dobott rá a neveletlen gép lencseszemére s a köpenybe elbujt a csábos bűlgő, mely beletolakodott a lourdesi Szűz társaságába.

A csodatyukot — mint hirlik — a Kör vezetősége száműzte filmraktárából.

UJ SZENZÁCIÓ a szabadkai rémdrámában.

Eltűnt özvegy Haverdáné vagyona.

Távirati tudósítás.

Arad, május 3.

Alig mulik el nap, hogy a szabadkai rémdrámában valami meglepő fordulat ne történék. Ma például kiderült, hogy a meggyilkolt özvegy Haverda Boldizsárné vagyona nagy részét ellopták a lepecsételt lakásból.

A dolog úgy tudódott ki, hogy a rendőrség ma behatolt a meggyilkolt matróna lakására, a leltározás megkezdése végett. Legnagyobb meglepetésre a gyilkosság után lepecsételt lakás peccsétjeit feltörve találták. A lakásban mindössze 46 fillért találtak. A szekrényeket valaki kinyitogatta és a benne lévő készpénzt, ékszereket, értékpapírokat elvitték. Maradt ott néhány apró ékszer, amelyek azonban együtt véve sem érnek 110 koronát. Jelenkezett néhány ember, akik ezt mondták:

— Mi határozottan tudjuk, hogy volt még egy szekrény a szobában; ebben a szekrényben az özvegy legalább huszezer korona készpénzt tartott mindig.

Ezt a bizonyos szekrényt a szobában nem találták meg, kétségtelen, hogy valaki elszállította. Hogy ki, azt még nem tudják. A lakáskulesok eddig az elhunyt ügyvédjénél voltak, ő azonban azt állítja, hogy nem volt a lakásban. A vizsgálat ez irányban is megindult.

A szegedi királyi ítélőtábla büntető tanácsát tegnap ismét a szabadkai rejtélyes ügy három főalakjának: Haverda Máriának, Vojtha Antalnak és Jánosi Aladárnak ügye foglalkoztatta. Haverda Mária után Vojtha Antal is fölfolyamodással élt az előzetes fogvatartás ellen. Azonban ő is úgy járt, mint Haverda Mária. A szegedi királyi ítélőtábla a fogvatartás mellett döntött.

A szabadkai királyi törvényszék vádta-nácsa tudvalevőleg Haverda Mária és Jánosi Aladár előzetes letartóztatását a vizsgálat érdekében tizenöt nappal megtoldotta. Haverda Mária és Jánosi Aladár a vádta-nács határozata ellen szintén fölfolyamodtak a szegedi ítélőtáblához, amely ezzel az ügygyel is tegnap foglalkozott. A két fölfolyamodásnak szintén nem adott helyet a tábla. Így tehát a szép Mária legalább tizenöt napig még a szabadkai fogház lakója lesz.

A szabadkai rendőrség nagy önbizalom-mal reméli, hogy nem telik bele még két hét, kézre kerül a gyilkos s megoldódik a rejtély. Haverda Mariska is azt várja, hogy megtalálják a gyilkost s ő visszakapja a szabadságát. A szép Mariskát fönt őrzik a fogház harmadik emeletén. Elzárják még a napsugártól is. Szó, üzenet vagy tekintet nem jut el hozzá. Szinte némaságra van kényszerítve. Akikkel beszélhet: az orvos, aki mindennap meglátogatja, a királyi ügyész, a bűnügyi kapitány meg a

vizsgálóbíró, akik még mindig faggatják. Különben is igen keserves élete van a fogházban Mariskának.

Amíg az elítélt rabasszonyok napjában egyszer-kétszer végisétálhatnak a szabad levegőn, addig Mariska, ha sétálni akar, csak a rövid kis folyosót mérheti végig. A harmadik emeleti ablakon át látja csak a májusi eget, de a napsugár nem hatolhat hozzá.

A cellája szűk és homályos. Egy vaságy, puhafa-asztal, meg két parasztszék minden butora. A nap legnagyobb részét itt tölti Mariska. Hétfőn hosszú kérésre megengedték neki, hogy kézimunkázással üzze el az őrlő unalmat. Eddig ez is tilos volt, mert attól tartottak, hogy hegyes tüvel majd kárt tesz magában a fogoly. Mariska nagyon megörült ennek a parányi kedvezésnek és nyomban hozzáfogott csipkéket horgolni.

Ez minden szórakozása. Nap-nap után kéri a királyi ügyészt, hogy legalább azt engedjék meg neki, hogy cigarettázhasson. A felelet mindig rideg: nem lehet. Pedig Haverda Mariska szenvedélyes cigarettázó. Mikor a múlt hónap 23-án behívták Pertics Ernő rendőrkapitány szobájába s megkezdődött hosszú, órákra nyúló kihallgatása, amelynek végén rendőri fődözet mellett vitték ki a kórházba, akkor is cigarettázott. A vékony egyiptomi cigarettát félig elszívottan, oda tette le az ablak párkányára. Mintha azt akarta volna jelezni, hogy nem-sokára visszatér. Azóta nem gyújthatott rá a cigarettára.

Az élelmezéssel meg van elégedve a szép fogoly. Az ügyvédje küldet be neki ebédet és vacsorát. Mariska a fogházban jó étvágygyal és sokat eszik. Napjában két-három pohár sört is elfogyaszt.

Jánosi is vendéglőből étkezik, míg Vojthanak az édesanyja küldi be az egyszerű, szűkös ebédet.

Jánosi Aladáról olyan hírek terjedtek el ma, mintha az elmebaj tünetei mutatkoznának rajta s tébolydába fogják szállítani. Annyi tény, hogy Jánosi szerfölött ideges és nem lehetetlen, hogy kitör rajta az örület.

Ujabb kivégzések

Törökországban.

Távirati tudósítás.

Arad, május 13.

Konstantinápolyból táviratozzák: Egy főrangú köztisztviselő, aki nem tartozik az ifjutörökökhöz, azt állítja, hogy a szultán és az új törökök között véleményeltérés van a kivégzések miatt. A szultán az általános amnesztiát sürgeti, de nem tudta azt sem megakadályozni, hogy ma reggel 24 embert ki ne végezzenek.

Konstantinápolyból táviratozzák: Erzenumban a katonaság fellázadt az ifju-török tisztek ellen. Új szeriatust behozatalát követelik. A tisztek elrejtőztek csapataik elől. Jakovában az albánok zendülése véget ért.

Konstantinápolyból jelentik: Török lapok jelentése szerint a minisztertanács tegnap elhatározta, hogy külön érmet alapít és azt a macedón hadsereg összes katonáinak adományozza.

A Yéni Gazetta szerint most már végleg el van határozva, hogy Goltz tábornok török szolgálatba lép. Miután Poroszországban még két évig kell szolgálnia, az első két évben csak négy-négy hónapon át, azután pedig állandóan itt fog működni.

A Yildizben folytatják a kutatást. Hirlik, hogy tegnap új rejtékhelyet fedeztek fel, ahol tekintélyes pénzüsszeg volt. Zalát bég a minap felkereste Abdul Hamidot és kérte a Yildiz kamaráinak kulcsát. Az exszultán nem teljesítette a kérést. Három nap múlva három tiszt újból kérte a kulcsokat. A szultán ekkor már átadta azokat.

Az orfeörök harmadik ülése.

A zárt tárgyalás határozatai.

Arad, május 13.

Az orfeumügyi bizottság elnöke külön futárral küldötte ma szíjjel a bizottság rendkívüli ülésére szóló meghívót. Az ülés színhelye ez alkalommal a Központi-szálloda nyári helyisége volt, egyetlen tárgya pedig: beszámoló az ott működő orfeum szerepléséről, különös tekintettel a társulat nőnemű tagjaira. Ma volt ugyanis a múlt heti fagy után az első előadás a nyári kerthelyiségben és a bizottság nőtlen tagjai felhasználták ezt az alkalmat arra, hogy egy kis kritikát gyakoroljanak.

A zárt ülésről a bizottság a következő hivatalos kommunikátort adta ki:

Zubor Andor elnöklete alatt ma este 9—12 órakor az orfeumügyi bizottság ülést tartott. A bizottságból a tagok működési képességének tanulmányozására kiküldött albizottság terjesztette elő elsőnek jelentését, amelyből kitűnik, hogy bár a társulat elsőrangú erőkből van szervezve, mégis bizonyos pótlások és kiegészítések válnak szükségessé. A pótlások részben a műsorra, részben a tagokra vonatkoznak. Az albizottság ezért a következő javaslatot terjeszti a plénum elé:

1. Utasítja a bizottság a direktort, hogy a műsor változatosabbá tétele iránt az orfeumügyi bizottság tagjaival karöltve tegye meg a szükséges puhatolódzásokat és eljárása eredményéről tegyen beható jelentést.

2. A női tagok megfelelnek ugyan részben a hozzájuk fűződő igényeknek, de a változatosság ingerlő elve alapján utasítja a bizottság a direktort, hogy a tagok egy harmadrészét cserélje ki. (Következnek a kifogásoltak nevei.) Az újonnan felveendő tagok, a bizottságból kiküldött és a művészeti terepviszonyokat alaposan ismerő albizottság előtt zárt ülésben tesznek vizsgát.

3. Az Anonymust le kell venni a műsorról. Elég galibát csinált már a szolid családok körében.

4. A nőtagok nemcsak a pódiumon fejtenek ki eredményes működést, hanem a műsoruk változatosságát is szem előtt tartják. A bizottság ennek igazolására a számokból Kadosa dr. és Heidelberg szerzeményeiből a következő kabaret-verset mutatja be:

I.

Micike édes fekszik az ágyban
Időpont hajnali féltizenegy
Micike karja jó puha párna
Erre tanum van, sőt nem is egy.
Tenti baba, tenti,
Van mit kipihenni.

II.

Féltizenegykor csöngött a portás,
Szép Micikének hoz levelet.
Barna pecsétetes, vén komoly írás
Tudja az Isten, hogy benne mi lehet
Olvassa a lányka, sirva fakadt rája.

III.

Ügyvédi intés van a levélbe:
Micike vére fejébe szalad. —
Száz koronát az én kezeimhez
„Fizessen ön három nap alatt,
Mít ha kegyed nem tesz
Az esetből per lesz“.

IV.

Micike édes ugrik az ágyból
Sirva ruháit ölti hamar.
Gömbölyű mellben, gömbölyű hátul,
Jaj, kit e nő szerelembe zavar
S hogyha nincsen fából:
Az ügyvéd ellágyul.

V.

Uram, a szíved ne legyen érdes,
Irgalom éljen a kebled alatt,
Nappal én alszom, doktor ur édes,
Hogyan fizessek három nap alatt,
Hanem három éjjel
A legnagyobb kéjjel.

A bizottság egyhangulag elfogadta az albizottság előterjesztéseit és kimondotta, hogy ezen túl hetenkint minden csütörtökön ülést tart, amelyen igyekezni fog kulturális szempontokból az orfeum és a bizottság tagjai közti jó viszonyt még szorosabbra összefűzni. Az ehhez szükséges cipőfüzöt a művészi képességű Vidor Sándor iogja szolgáltatni.

A jegyzőkönyv hiteléül:

(V.)

A mostoha fiu merénylete.

Megakarta ölni az anyját. — Fölmentő kuriai ítélet.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 13.

Nem mindennapi bűnügyben ítélkezett a napokban a kuria. Egy aradmegyei — magyarádi — fiu pöre volt ez. A fiu megakarta ölni az anyját, de a seb, amit rajta ejtett, nem volt halálos.

A pör története a következő:

A vádirat szerint Galde Jakab, a vádlott, apja életében szorgalmas, munkaszerető ember volt, aki a családi birtokot rendben tartotta. Mikor apja meghalt, Galde Jakab örökölte az ingatlanokat, amelyek az özvegy életfogytig tartó haszonélvezeti jogával voltak terhelve. Galde Jakab azonban addig kérte mostohaanyját, hogy mondjon le a haszonélvezeti jogáról, hogy az öreg asszony végre is engedett és fiával oly értelmű egyezsége lépett, hogy a haszonélvezetről lemondása fejében, az tartozik őt és kiskoru gyermekeit, Flórét és Helént élelmezni, lakással és ruhával ellátni. Az erre vonatkozó szerződést a községi jegyzőnél meg is kötötték.

Egy évig Galde Jakab büségesen meg is felelt elvállalt kötelezettségeinek. A múlt év őszén azonban megnősült és ettől fogva, különösen felesége rábeszéléseire hajolva, az öreg asszonynyal és annak gyermekeivel nem törődött, alig juttatott számukra némi élelmet. A lakásból kiűzte őket s a kocsiszint jelölte ki nekik lakhelyül.

Az öreg asszony ekkor beperelte mostoha fiát a világoi kir. járásbírósnál, hogy ítélettel kényszerítse a szerződésbeli kötelezettségeinek teljesítésére. Galde Jakab tudta, hogy a pört elveszti. Hogy ennek elejét vegye, elhatározta tehát, hogy az anyját elteszi láb alól.

Megleste anyját, aki este hat óra tájban kezében egy korsóval és egy fazékkal a falu szélén lévő kuthoz akart menni, hogy vizet hozzon. Galde Jakab a sötétben messziről követte az asszonyt és amikor ez a kut vedrét leeresztette, lábánál és karjánál fogva megragadta. A megrémült asszony, aki a sötétben először nem ismerte fel támadóját, segítségért kiáltott, de az elvetemült fiu minden erejét összeszedte s az öreg asszonyt fejével lefelé a két és fél méter mély kutba dobta, azután haza szaladt.

Az öreg asszony esés közben egy kiálló kőbe kapaszkodott, amelybe fogódzva fentartotta magát és teljes erejéből segélyért kiáltott. Pakurár Péter és Jerkusán György magyarádi lakosok, a kétségbeesett kiáltózt hallva a kuthoz siettek és kiszabadították veszélyes helyzetéből az asszonyt, aki azonban az esés következtében súlyos sérüléseket szenvedett.

Feljelentésére az ügyészség eljárást indított Galde Jakab ellen, akit azután vizsgálati fogságba helyeztek. Ez évben tárgyalta az ügyet az aradi esküdtszék.

Nagy Sándor dr. védőbeszéde után az esküdtszék felmentő ítéletet hozott.

A kuria a napokban helybenhagyta az ítéletet, amely ma érkezett le az aradi törvényszékhez.

A báró és barátja.

Különös válópör.

Távirati tudósítás.

Arad, május 13

Pécs városában és környékén mostanában érdekes válópör foglalkoztatja az embereket. Arról van szó, hogy B. báró, egy rendkívül gazdag földbirtokos ellen válópört indított a felesége, aki B.-nek, az ismert és dús gazdag berlini bankárnak a leánya.

Az, hogy ez a házaspár elválk, magában véve nem is volna olyan különös dolog, hiszen gyakran előfordul, hogy házastársak egymástól elválnak. A válásnak mindig megvan az oka. Az ok lehet érdektelen, de lehet nagyon érdekes, sőt nagyon rejtélyes is. Ebben a válópörben pedig úgy áll a dolog, hogy a válóok rendkívül különös és rendkívül rejtélyes. Azok, akiknek a fantáziáját és az érdeklődését különösképpen izgatják szokatlan dolgok, gourmandszerű gyönyörtséggel habzsolják föl ennek a való szenzációnak a kulissza-titkait és titkolódzva, sugdolódzva, pikáns mosolylyal adják szájról-szájra a történetet, amely a gazdag báróról, a dús gazdag bankár leányáról és a harmadikról szól.

Ez a harmadik egy huszonnyolc éves, jelenleg roppant gazdag és elegáns fiatalember, S. D. Az ifju multja rejtélyes. Hat-nyolc évvel ezelőtt még kopott, jelentéktelen, éhes, nyomorral küzdő ifju volt Budapesten, aztán egyszerre eltűnt és boldogan, elegánsan, gazdagon tért vissza. Senki sem tudta, hogyan, miképpen, mily uton gazdagodott meg a senki-sorban tengődő fiu, — de 6 mindezzel nem sokat törődött, hihetetlen-mód nagylábon élt, szórta a pénzt és a nagyuri életmód mellett még arra is telt pénze, hogy birtokot vásároljon magának. A kecskeméti birtok eleinte kicsi volt ugyan, de aztán Temesmegyében már nagyobb birtokot szerzett. Két esztendővel ezelőtt a rejtélyes S. D. elvett feleségül egy öreg, de gazdag drezdai W. nevű özvegy bárónét, aki azonban nem sokáig maradt. S. D. felesége. Hamarosan válópört indított ellene. Ez akkor történt, amikor S. D. ismét egy újabb birtokra tett szert és birtokos-szomszédja és barátja lett az előbb említett bárónak.

Annyira intim volt ez a barátság, hogy ennek hatása alatt az ötvenéves és különcödő báró és a felesége között való viszony mind-egyre feszültebbé vált. A báró és a felesége föltétlenül elválnak egymástól, az asszony semmi áron sem akar kibékülni a férjével. S. D., a ragyogó eleganciájú fiatalember azonban természetesen továbbra is barátja marad a bárónak.

IRODALOM ÉS MŰVESZET.

* Az Uránia hírei. Pénteken mutatják be utolszor az Uránia-színház mostani fényes mozgókép-műsorát, mely a francia forradalom előadásai folytán kevesebb-szer szerepelt a rendezés számú előadásoknál, pedig csupa nagyszerű képből van összeválogatva ez a műsor is. A jövő héten ismét nagyszerű előadásokról gondoskodott az Uránia-színház igazgatósága. Egy-másután kerülnek előadásra Hock János legújabb nagyszerű, szabad szellemben megírt drámája, az Ur Jézus, melynek hatalmas sikere van Budapesten. Színre kerül Pekár Gyula világhírű darabja, melyet eddig több nyelvre fordítottak le, A párisi asszony. A nagyszerű darabot már többen ismerik Aradon, ami csak növelni fogja az előadás iránti érdeklődést. Színre kerül ismét A francia forradalom, melynek óriási sikere a darab nagyszerűségének

legélénkebb bizonyítéka. Szóval az Uránia-színház joggal tarthatjuk egyik kiváló műintézetünknek, mely a sok szórakoztató látvány mellett, nagy nevelő és tanító intézmény is.

HIREK.

Tizenkilenc lopott ezres.

Az elengedett elegáns tolvaj.

Fővárosi tudósítónktól.

Arad, május 13

Néhány nappal ezelőtt a zágrábi főpostán — mint a lapok már megírták — eltűnt egy tizenkilenc darab ezresbankót tartalmazó pénzeslevél. A zágrábi rendőrségnek az volt a gyanúja, hogy aki a pénzt ellopta, vagy maga utazott Budapestre, vagy pedig a bűntársát küldte a fővárosba a zsákmánnyal együtt.

Ezt a gyanúját közölte is a budapesti rendőrséggel, amely tegnap nyilvánosságra hozta és a budapesti pénzügyintézetekkel külön is közölte az eltűnt ezres bankók sorozatát és a számát. A közlés azonban, mint ma kiderült, elkésett, mert ha korábban érkezik a Wiener Bauverein budapesti Nádor-utcai fiókjának, akkor a tolvaj bűntársát kézre lehetett volna keríteni.

Kertész Sándor, az említett pénzügyintézet pénztárosa tegnap este jelentette a rendőrségen, hogy délután egy elegánsan öltözött ember egy ezresbankót váltott nála.

— Az ismeretlen rendkívül idegesen viselkedett, — mondta a pénztáros. — Nekem sok dolgom volt s arra kértem, üljön le, várjon egy kicsit, mindjárt felváltom az ezrest.

— Sajnálom, nem várhatok — mondta az ismeretlen izgatottan — a vonatom nemsokára indul és nem szeretnék lekésni róla.

— Erre én felváltottam az ezrest, amelynek 10020 a seriesje, a száma pedig 20242. Az idegen ezután szinte futva távozott.

Nemsokára ezután megérkezett a rendőrség figyelmeztető írása, amelyből kitűnt, hogy az imént főlaváltott ezres is az ellopott 19 darab bankó közül való. Ha a rendőrség valamivel hamarabb küldte volna szét az ellopott ezresek számát tartalmazó jegyzéket, akkor az elegáns urat ma nem kellene kutatni.

— Időjárás. A meteorológiai intézet jelentése szerint e hó 14-én az időjárás: elvélve csapadék, zivatarok, hűvösebb.

— Csernoch püspök Aradmegyében. Mint ma már megírtuk, Csernoch János püspök tegnap este Elekre érkezett és az esperesnél szállott meg. Este a hívők fáklyás zenét adtak a püspöknek, aki ma reggel a templomban megkezdte a bérnialást. Nagyon sokan jelentkeztek és a főpásztor egész nap osztotta a bérnialási szentségeket. Ma este Kétegyházára utazott.

— A német császár Pólában. Pólából táviratozzák: A német császári pár hajója háromnegyed 1-kor érkezett Póla kikötőjébe. A szokásos ünnepi fogadtatás után, melyen Montecuccoli gróf, Hohenlohe herceg és Mária Jozefa főhercegnő is jelen voltak, a császár jachtján 2 órakor ebéd volt. A császári pár nem szállott partra. 3/4, 4-kor Mária Jozefa főhercegnő a Phantasie nevű jachton teát adott a császári pár tiszteletére. A német uralkodó pár este folytatta útját Trieszt felé. Holnap Bécsben lesznek.

— Sztérényi államtitkár kitérítése. Fővárosi tudósítónk jelenti: Sztérényi József államtitkár, aki nemrég a román kereskedelmi szerződés megkötése végett Bukarestben időzött, Carmen Syva román királynőtől a felséges asszonynak sajátkezű aláírásával ellátott arcképét kapta.

— A király új kocsisa. Mióta isten kegyelméből dicsőségesen uralkodó királyunk, I. Ferenc József a Vigadóban rendezett agganckiallításán kimondta a történelmi nevezetességű mondást, hogy: „remélem, többet nem lesznek fagyások”, — azóta sokat beszélnek a pompásan kinőtt agganckok kiállításáról. Erről írván ma egy vidám esti lap, kisütötte, hogy a felségnek kalandja volt közben, míg a vigadóbeli kiállításra ért. Ennek az az oka, hogy a király lovait új kocsis hajtotta, amikor a Vigadóba mentek. A lap szerint a kocsis nem tudta, hogy hol van a Vigadó és ezért utközből vissza kellett fordulni a fogatnak. Azután, hogy a kocsis eltudjon igazodni, hát néhány ember előre ment és a Vártól a Vigadóig kőport hintettek a kocsiutra. Így jutott el a felség a Vigadóig. Ez elég mulatságos eset, csak az a fogytékossága, hogy az se hiszi el, aki ama bizonyos esti lapnál írta.

— A tudományegyetem ünnepe. Fővárosi tudósítónk jelenti: Ma ünnepelte meg a budapesti központi tudományegyetem ujjaalakításának 129-ik évfordulóját. Székely István rektor mondott ünnepi beszédet, melyben a középiskolai oktatás mai szellemét tette kritika tárgyává. Ezután 7908 koronát kitevő jutalmakat osztottak ki a hallgatók között. A pályadíjnyertesek között van ifj. Tishti Lajos aradi származású jogász, aki egy jogi dolgozatával nyert díjat. Ezután „sub auspiciis regis” doktorrá avatás következett. Apponyi Albert gróf kultuszminiszter a király nevében adta át a király gyűrűjét Egyed István dr.-nak. Az avatáson Tóth János államtitkár is jelen volt.

— A vesztőhely megváltására. Steiner Jenő ma 5 koronát küldött hozzánk a vesztőhely megváltásának céljaira.

— Orth János megkerült? Londonon át, Északamerikából újból az a kalandos és hihetetlen hír érkezik, hogy Orth János, a már régóta elveszettnek hitt volt főherceg nyomát ismét felledezték. A távirati jelentés következőleg szól: Orth János hajója 1890-ben Dél-amerikában La Platától délre kötött ki. Orth és felesége elhatározták, hogy itt új életet kezdenek. Farmot vásároltak Argentínában. Itt két gyermekük született: 1897-ben Anna Margit, 1898-ban Lipót. 1902-ben Martinique-szigetere költöztek. A Mont-Pele-vulkán kitörése a szigeten érte a családot. Az asszony és a két gyermek akkor életüket veszítették. Orth János ezután Párisba utazott, de nem tudott sokáig ott maradni. Visszatért Amerikába, ahol az Egyesült Államokban keze munkájából éls most nagyon szeretne Ausztria-Magyarországra visszajönni.

— A megszorult Lipót király. Brüsszelből táviratozzák: Nagy feltűnést kelt az a hír, hogy Lipót király híres képcsarnokát, melyben a legnagyobb mesterektől vannak képek, eladta Kleinberg ismert párisi képkereskedőnek. A király a gyűjteményéről már egyszer úgy nyilatkozott, hogy azt az államnak ajándékozza és most 4 millió frankért adta el, ami nagyon felháborította a belgákat.

— Fagyos szentek. Ma, csütörtökön reggel köszöntött be a fagyos szentek elsője, Pongrác. Más esztendőben bizonyos aggodással nézett a gazdálkodó ember a fagyos szentek érkezése elé, az idén azonban egész májusban olyan hűvös napokat, derhullásos hajualokat értünk meg, hogy Pongrác, Szervác, Bonifác alaposan összecsigathatja a fogát, ha hidegebbet akar teremteni az elmúlt májusi napoknál. Bizonyos rezignációval látjuk most viszont a fagyos szenteket, hiszen minden rossz: dér, fagy, jégeső meglátogatta már a gazdákat. Az idő azonban már vasárnap lényegesen megengyhült és ma már igazi májusi forróság jelezte, hogy megérkeztek — a fagyos szentek.

— Megdicsért csendőrtisztek. A múlt héten a honvédelmi minisztériumba több hazai csendőrségi kerületből tiszteket hívtak meg ankétára s ez most nyert befejezést. Az ankét legutóbbi gyűlésén a csendőrség felügyelője által okiratilag megdicsértetett 3 százados és 3 főhadnagy. A megdicsértettek közt van Záray Ödön csendőrszázados, Záray Ödön aradi ny. igazgató fia és Cs. Endes Antal százados, Cs. Endes Dániel aradi lapszerkesztő rokona. Mindkét százados szárnyparancsnoki minőségben az alárendeltek nevelése és vezetése, a közbiztonsági szolgálat intézése körül, továbbá a szárny-gazdálkodás kezelésében kifejtett kötelességű, pontos és eredményes munkálkodásaiért dicsértetett meg okiratilag.

— Elvált asszonyok klubja. A közeli hetekben új klub fog megalakulni Budapesten. Mint budapesti tudósítónk írja, a fővárosban megalakul az elvált asszonyok klubja. Az alakuláshoz ezt a fölhívást adta ki az amerikai izü klub szervező-bizottsága:

Elvált asszonyok!

Felhívom önöket, alakítsuk meg az elvált asszonyok klubját. Kik eszmémhez hozzájárulnak, írjanak „Az Újság” olvasótermébe „Elvált asszonyok” jelígre, teljes név és lakcímmel, hogy az alakuló közgyűlésre meghívhatók legyenek.

— Botrány a kaposvári főgimnáziumban. Kaposvárról jelentik: Nagy skandalum történt a kaposvári főgimnáziumban. A botrány hőse Szegvári Gyula tanár, aki a gimnáziumnak egyik ötödik osztályos tanulója véresre verte. Szegvári Gyula tanár berohant az egyik tanterembe, ahol lármáztak a gyerekek. Ott Bénics János tizenötéves növendékét kiráncigálta a padból és irtózatossággal erővel pofozni kezdte. Agyba-főbe verte a szerencsétlen diákot, akinek orrán-száján elindult a vér a súlyos ütések következtében. A brutális tanár még akkor is pofozta a diákot, amikor ömlött belőle a vér. Végül is Kocsis János dr. vette ki dühöngő kollégája kezéből a félig ájult Bénics Jánost. A tanuló apja látteleletet vettetett fel a diák sérüléseiről s feljelentést tett a kegyetlenkedő tanár ellen.

— Halálozás. Schenk Samuné szül. Klein Etelka életének 55-ik, házasságának 32-ik évében e hó 12-én, éjjel fél 11 órakor meghalt. E hó 14-én, délután 4 órakor temetik Deák Ferenc-utca 11. sz. (Földes ház) lakásból. Halála Schenk Samu köztisztviselőben álló áruügynököt és kiterjedt rokonságát döntötte gyászba.

— Küry Klára kalandja. Budapesti tudósítónk jelenti, hogy Küry Klárának ma kellemetlen kalandja volt. A Hűvösvölgyben sétált, amikor találkozott egy csavargóval.

— Merre lehet itt gyöngyvirágot szedni? — kérdezte a művésznő.

A csavargó erre mellé lépett és kikapta kezéből kigyó bőrből készült értékes ridiküljét, a melyben pénz és toalett tárgyak voltak. A tolvaj ezután elfutott.

— Műegyetemi hallgatók Aradon. A budapesti József-műegyetem harmad- és negyedéves hallgatói a jövő hónap közepe táján tanulmányutjuk közben Aradra érkeznek, hogy az itteni vizvezeték és csatornázást megtekintsék.

— Rosszul lett a fürdőben. Kravitz Ferencné, a temesmegyei Kalaira község postamesterének feleségét ma Aradon a Simay-féle fürdőben epileptikus rohamok fogták el. A szerencsétlen uriaszonyt a mentők hosszú idő múltán beszállították a megyei kórházba. A mentők azért mentek ki későn, mert a fürdőben nincs telefon és így sokára kaptak jelentést. A szomorú eset a fürdővendégek között nagy ijedelmet okozott.

Kramarovich József

Saját készítményű bőröndök mindenféle kivitelben, úgy kicsinybeni és nagyban eladás. Női kiegészítők a legfinomabbtól a legolcsóbbig, továbbá pénz, dohány, belsőtárcák, iskolatáskák, dúsz választékban. Javításokat jutányos áron eszközölöm.

bőrönd- és bőrdiszmuáru üzlet
ARAD, SZABADSÁG TÉR 3. SZ.

— **Előadás a városházán.** Folyó hó 16-án, azaz vasárnap délelőtt 11 órakor Kara Győző főgimnáziumi tanár alkoholisták történelmi alakokról nyilvános előadást tart. Szabad bemenet.

— **Kézimunkakiállítás.** A m. kir. állami nőipariskola növendékeinek kézimunkáiból és rajzaiból az iskola helyiségeiben Budapest VIII., Szentkirály-utca 7. kiállítást rendeznek. A kiállítás május hó 17-én nyílik meg s bezárólag május hó 21-g (5 napig) marad nyitva; megtekinthető naponta délelőtt 9—1 óráig, délután 3—6-ig.

— **Agyonnyomta a föld.** Frank Miklós orczyfalvai lakos bérése kedden délután földet hordott haza a község legelőjén levő ugynevezett „sárgaföld bányá”-ból. Miután lent volt az üregben s ott földet kívájt, az esőzés által meglazult mennyezet leszakadt, a szerencsétlen bérést maga alá temetve. A szerencsétlenséget mindjárt észrevették s kiásták ugyan a leányt, de életbe maradásához kevés a remény.

— **Jelentkező gyilkos.** Makóról jelentik: Toppantó János volt földmives, aki néhány hónap előtt Amerikába ment, ma Newyorkból levelet írt a makói rendőrségnek. Bejelentette, hogy ő és a még mindig Makón lakó Szelezky János gazdálkodó a télen egy koremsa udvarán megfojtották Petróczy János földmivest. A holttest az udvaron maradt és akkor azt hitték, hogy megfagyott. A levél alapján ma letartóztatták Szelezkyt, a ki beismerte a gyilkosságot.

— **Fiatal bűnösök.** Az aradi rendőrségnek ma négy apró „Rózsa Sándor”-ral gyűlt meg a baja. Kettő közülök Temesvárról jött Aradra teljesen felfegyverkezve. Az egyik Polgár Nándor 14 éves, a másik Hajdu Lajos 15 éves; azzal jöttek Aradra, hogy ők „rablók akarnak lenni”. Szándékukat nem valósíthatták meg, mert a rendőrség letartóztatta őket és visszaküldi Temesvárra. A másik két fiú, Lebovits Samu és József Husztról jött Aradra és régi, minden valószínűség szerint lopott órákkal kereskedett. A rendőrség ezeket is letartóztatta.

— **Köszönetnyilvánítás.** Bold. Schenk Samuné ravatalára szánt koszorú megváltására özv. Roth Józsefné urnő 10 koronát adományozott az izr. jót. nőegyletnek, amely kegyeletes és nemesszívű adományért ez uton fejezi ki köszönetét az elnökség.

— **Sírok és sírkertek kiültetését** a legszebb kivitelben jutányos áron elvállalja Scherhag Testvérek kertesze Orczy-utca 26. sz. 1974

— **Tulzsfolt raktár miatt minden a raktáron levő összes ékszereimet, arany és ezüst, valamint acél különlegességi férfi és női óráimat, láncok, gyűrűk, karpercek, valamint óriási valódi ezüst áru raktáromat u. m. tálcák, kosarak és sok száz más darabok, nemkülönben — elsőrangú nehéz tűzi ezüstölt „Chinai ezüst” áruimat beszerzési áron árusítom. A n. é. közönség szíves látogatásáért esd Weinberger Ferenc Arad, Andrassy-tér 20. 1445**

— **Fejfájás, szédülés, szívdobogás** legtöbbször csak makacs székrekedésnek következménye. Ha reggelként éhgyomorra 1/2 pohár valódi Ferenc József-keserűvizet iszik, természetes, tehát ártalmatlan módon fog rendszeres belműködést elérni, miáltal az előbbi pangással járó kellemetlen tünetek is csakhamar megszűnnek. Ajánlatos csakis „Ferenc József”-keserűvizet kérni, mert több csekély értékű vizcsalódásig hasonló címkével van fogalomban.

— **Elmenekült betörő.** Tegnap éjjel 1 óra felé Schannen Béla törvényszéki tisztviselő Kossuth-utca 17. szám alatt levő lakásába ismeretlen tettes az ablakon át bemászott. A eséléd fölébredt és zajt csapott, de már nem tudták elfogni a tettest.

— **Gyermekszáj.** Tanító: „Hol fordul elő a szarvas?” Kis tanuló: „Az erdőben” — — — Tanító: „Es a” — — — Tanuló: „Es a Schichtszapponon”. Tanító (mosolyogva): „Helyes! De én a hegyeket gondoltam. Tehát a szarvas hegyeken és az erdőben fordul elő” — — — „Es a Schichtszapponon”, kiáltotta a társaság egyhanguan és vidám nevetéssel. Ekkor már a tanítónak is kellett nevetni. 5825

— **Francia likőrök** legbiztosabb készítésére, — házilag — a likőr aroma 1 üveg 60 fillér Vojtek és Weisznl. 171

MULATSÁGOK.

(=) **A máriaradnai magyar daláregyesület 1909.** évi május hó 16-án a Bálizs-féle vendéglő télikertjében, megalakulásának évfordulója alkalmából, a „Lippai Dalkör” közreműködésével hangversenyt rendez. Belépti díj: személyenként 1 korona, családjeggy (három személyre) 2 korona. Kezdeté este 8 órakor.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Kétszázezer koronás bukás. Nagyváradról táviratozzák: A nagyváradai törvényszék büntetőtanácsában ma hoztak ítéletet a Sieherman-féle kétszázezer koronás csalárd bukás bűnpörében, amelyről néhány héttel ezelőtt mi is megemlékeztünk. Az ítélet elé nagy várakozással tekintettek mindazon körökben, ahol a nemrégén még nagy összeköttetésű birtokos és nagykereskedő családot ismerik. Az ítélethirdetés tíz órára volt kitűzve, amikor a vádlottak, tanúk és nagyszámu érdeklődők előtt a bíróság kihirdette ítéletét. Az elsőfoku bíróság a csalárd bukás vádjá alól valamennyi vádlottat felmentette. Ellenben Sieherman Jakabot és Sieherman Endrét bűnösöknek találta a vétkes bukás vátségében és ezért az elsőrendű vádlottat ötszáz korona pénzbüntetésre ítélte, a másodrendű vádlottat pedig egy hónapi fogházra. Rosenfeld Jakabot és nejét a bűnpártolás vádjá alól a bíróság felmentette. Az ítélet indokolása szerint a csalárd bukás tényálladékait nem látta igazolva a bíróság és a vétkes bukást azért látta fenforogni, mert Siehermanék, tudva vagyoni állapotukat, nem kértek maguk ellen esődöt, hanem túrték a végrehajtásokat. Az ítéletben Sieherman Jakab megnyugodott, azonban Sieherman Endre felebbezést jelentett be. Felebbezett a közbíró is s így az ügy másodfoku elbírálás végett a táblához kerül.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDES.

— **Az első magyar általános biztosító társaság** április hó 3-án tartotta évi rendes közgyűlést. Csekonics Endre gróf v. b. t. t. elnöklése alatt. Az igazgatóság részéről az ügyeket maga a társaság vezérigazgatója: Ormódy Vilmos főrendiházi tag adta elő.

Az igazgatóság felolvasott jelentéséből, valamint az előterjesztett zár- és mérlegszámlákból kitűnik, hogy a lefolyt 1908-iki ötvenegyedik üzletév eredményei voltak a társaság működése óta a legnagyobbak s összesítésükben a legkedvezőbbek. Az évi 4.215.871 K 25 f. tiszta nyereségből az igazgató-

ság 1.500.000 K összeget javasolt a részvényesek osztalékaként kifizetni, tehát minden egyes egész részvényre 500 korona osztalék esik, míg a nyereség többi része az alapszabályszerű levonások után a társaság dús gazdag tartalékainak és alapjainak még további erősítésére szolgál. A társaság biztossági alapjai összesítve már a múlt év végével 186.926.344 K 63 f. összeget tettek ki. Az üzleti eredményekhez méltó volt ezuttal is a társaságnak a közecélok iránt tanúsított hagyományos áldozatkészsége. A számos jótékony és hazafias célu adomány közül különösen szembetűnik, hogy a magyar társaság 10.000 lírát juttatott az olasz kormányhoz a szicíliai és calabiai földrengés által sújtott szerencsétlenek javára. Ezuttal kerül első ízben kiadásra a társaság különleges nagy adománya, az 500.000 K tőkeösszeggel tavaly megalkotott félszázados alapítványának kamatai. E 20.000 K összegű nagy adományt a kormányzó testület együttesen a közgyűlésen szintén felváltott külön megokolással ez évben a magyarországi Vörös-Kereszt egyesületnek javasolja kiadni, az egyet mozgóraktára, vagyis mozgósítás esetére készletben tartandó fölszerelések céljaira. A megokolás utal az immár szerencsésen elhárított háborús veszedelemre, melynek hatása alatt ez évben a nagy adományok illető felhasználása tűnik fel leghazafiasabbnak és leginkább időszerűnek.

A közgyűlés az összes számadásokat s az igazgatóság, illetőleg az egész kormányzó testület valamennyi javaslatát köztetszéssel egyhangulag elfogadta s az 1908-iki üzletévre vonatkozó fölmentvényt minden irányban megadta. Az egész részvényenként 500 korona osztalék kifizetését a társaság főpénztára már a legközelebbi hivatalos napon (hétfőn, e hó 5-én) megkezdte.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, május 13.

Amerika 1-el olcsóbb, 4 ezer métermázsra 5 fillérrel magasabb áron.

Az árak 50 kilónként számítva:

	Deli zárlat	2 órai zárlat
Tengeri májusra	7.64—7.65	7.64—7.65
Buza májusra	13.97—13.98	13.97—13.98
Buza 1909 októberre	11.80—11.81	11.81—11.82
Rozs októberre	9.37—9.38	9.37—9.38
Zab októberre	7.43—7.49	7.45—7.46

Zárul 5 órakor.

Utótőzsde üzletelen.

IDEGENEK ARADON.

— Május 13. —

Fehér Kereszt szálloda. Hamza Ágoston püspök-helyettes Bodrog. — Weiszberg Emil utazó Budapest. — Spitzer Ernő utazó Budapest. — Winterstein Jakab utazó Budapest. — Kluger Fülöp mázoló Petrozsény. — Kiss Zsiga utazó Budapest. — Popper Károly kereskedő Budapest. — Popovics Lidia magánzónó Temesvár. — Kohn Gézané segédjegyzőné Kristyór. — Barna Bertalan utazó Budapest. — Laufer Samu utazó Budapest. — Stein József tiszt Nagyvárad. — Fischer Odön intéző Munkács. — Farkas Farkas utazó Budapest.

Központi szálloda. Barakovics Kálmán táblabíró Nagyszentmiklós. — Fazekas József utazó Nagyszalonta. — Pollák Emil utazó Budapest. — Vank Nikodém kereskedő Petrozsény. — Bauer Antal utazó Budapest. — Fengres Jakab utazó Nagyvárad. — Bruck Ernő utazó Budapest. — Veit Albert utazó Budapest. — Weinberger Artur utazó Bécs. — Sakos Mór mérnök Budapest.

Megérkeztek

a legjobb és legszebb

melyek kevés jéggel

Jégszekrények

kitűnően hűtenek.

Szabó Albert

6 Fensége József főherceg udvari szállítója, üveg, porcellán, lámpa és konyhabereendezési cikkek raktára Arad. — Telefon szám 239. 1893

Vass szálloda. Stern Zsigmond utazó Budapest. — Singer Miksa utazó Budapest. — Weszter Imre mérnök Budapest. — Rokszin Miklós esperes Méhkerék. — Sipos Géza utazó Kassa. — Schwaroz Dezső utazó Budapest. — Sapira Samu utazó Orsova.

Pannónia szálloda. Solyom Jenő dr. ügyvéd Budapest. — Engel Károly utazó Győr. — Singer Márk utazó Győr. — Bartl József tanító Bukovár. — Omorae Szaniszláv tanító Izbiste. — Havas Sándor utazó Nagyrárad. — Denczig István kereskedő Budapest. — Will Viktor utazó Hódáság. — Hauszler Lajos szállító Nagylak. — Gábor Albert utazó Budapest. — Klein Andor hivatalnok Arad. — Oprea Traján főesperes Versec.

URÁNIA SZÍNHÁZ.

(Sáro Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Műsor 1909. május 14-én, péntek:

1. Egy becsületügy. Bohózat. — 2. Római idill. Színes látványosság — 3. Magyar mezőgazdaság. Természet után. — 4. Jól fizetett kiállítás. Humoros. — 5. Idomított kakaduk. Természet után. — 6. Folyékonyvá változtatott s-illárd testek. Bohózat. — 7. Zeneóra. Színes látványosság.

8. A zergebőr.

Szenzációs színdarab. Párisi művészek előadásában.

Előadások délután 6, este fél 8 és 9 órakor.

Az előadásra bármikor be lehet menni.

Az előadások alatt a cs. és kir. 33. gyalogezred zenekara játszik. — Cukrászda.

NYILTTÉR.*

Tisztasága 30.000 koronával szavatoltatik.

A konyhában és házban

mindent, ami egyáltalában mosható és tisztítható, csakis

Schicht szivasszapparával

tisztítsunk. E szappan évtizedeken át folytatott beható és lelkiismeretes tanulmányozásnak eredménye. Mosóereje rendkívüli, szavatolt tiszta és ment minden káros keveréktől. Gond nélkül használható tehát minden tisztítási célra, még ott is, hol különleges szappan felmondja a szolgálatot vagy különös gondosságra szükségeltetik.

5824

Dr. Kócsvay Pál

nyög. kir. kincstári alügyész

ügyvédi irodáját

Aradon, Tököly-tér 3. szám alatt

megnyitotta. 1869

Naponta többször frissen pörkölt kávé

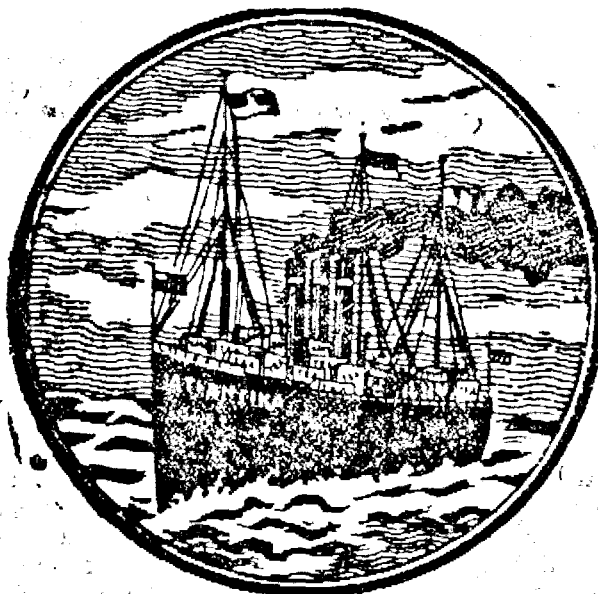
fűszer és illatszert KÁROS
SZAGÁTÓL mentesen

Csakis az

Atlantika

kávé és tea behozatalnál
kapható.

Villanyüzemű kávépörkölőnk működésben látható a kirakatban.

Arad, Andrassy-tér 20. Fischer Eliz-palota.
Városi és megyei telefon 609.

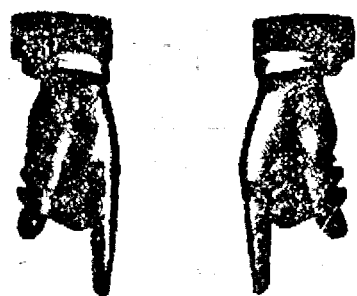
MEGLEPŐ SZINTE CSODÁLA-
TOS GYÓGYEREDMÉNYEKA

APTAMÁSI

LITHIUM-GYÓGYVIZ

zel gyomor, vesese-hólyagés
bélbántalmaknál vala-
mint asthma, bronchiale,
köszvény és húgysavas
diathesis eseteiben.

KAPHATÓ: Nagy Farkas
és Fejér Gyula cégeknél
5841 Aradon.

Megnyilt

Ingusz I. és Fia

könyvkereskedő

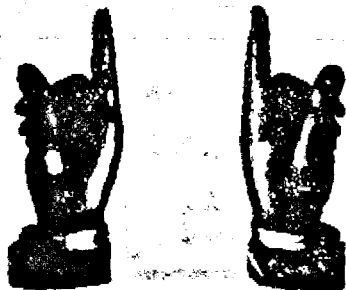
Andrassy-téri

főüzlete

Szabó Albert-ház (volt
Singer Sándor helyiség.)

Fiók-üzlet

Weitzer János-utca

661

PICHLER SÁNDOR
PAPIRÓS-ÍRÓSZER-ÜZLETI-KÖNYV
RAKTÁRA.

ARAD

TELEFON 308. SZABADSÁG-TÉR 1 sz.

Szilvarka hüvelyek nagy választékban.

APRO HIRDETÉSEK.

Aki

bérbeadni kíván

birtokot, házát, vadászterületet, kocsit, lovat, halászatot, telket,

Aki

eladni kíván

butort, zongorát, bort, gyümölcsöt, gabonát, üzletet, műhelyt, lakást, stb., vagy

Aki

mindezeket vétel vagy bérbevitel céljából keresi;

Aki

valamely állást betölteni kíván: legbiztosabban értezt, ha az

„ARADI KOZLÖNY”

kis hirdetési

rovatát használja.

Üzlet helyiség

berendezéssel együtt a Bockó utca és Hal-tér sarkán azonnal kiadó. Bővebbet ugyanott. 1997

Gyári tisztviselő

több évi gyakorlattal megfelelő állást keres, mint levelező, vagy mint raktárnok. Szíves megkeresések „Török” jellegre a kiadóba kértnek. 1998

Bérmaajándékul

r. kath. Imakönyvek, Hock János, Albay J. Tarkányi és egyéb jeles szerzőktől. Felkötött és az ifjúság számára kaphatók: Ingusz I. és Fia könyvkereskedésében. Főúti Andrassy-tér 16., fióküzlet Weitzer János-utca. 173

Eladó magánlak

6 szoba, fürdőszoba, nagy kert. Tökölly Imre-utca (Halász-utca) 45. sz. 1870

Egy igen jóforgalmu

vegyes üzlethez és italméréshez. fiatal, nőtlen, keresztény társat keresek. Cím a kiadóhivatalban. 1922

Fiatal hivatalnok,

ki magyarul, némiképp románul, németül tud, jó megjelenésű, szolid, szorgalmas, az üzletszerzéshez is ért és az itteni piacon és a megyében jól van bevezetve, egyik nagy az összes ágazatokkal művelő biztosító intézetnél fix fizetéssel később nyugdíjjal járó alkalmazást találhat. Előnyben részesülnek nőtlen 30—32 évnél nem idősebb és a biztosítási üzletben kissé jártas képzett urak. Irásbeli ajánlatok „Állandó alkalmazást talál” jellege alatt a lap kiadóhivatalába intézendők. 1978

Új zsebkiadású albumok!

Operet-album, Fráter műsor-dalai, Cabaret-dalok, Táncdarabok, Kurucdalok új zsebalakú kiadása melyek a Fráter féle nótáskönyv mintájára csupa elsőrendű zeneszámokból vannak összeállítva, kitűnő letétben, 2 koronájával kaphatók Kerpel Izsó könyvkereskedésében, Aradon. Vidékre 2 kor. beküldése ellenében bérmentve. 262

Jég

kapható háztartási célokra naponta házhoz szállítva. Petőfi-u. 7a. — Telephon 199. sz. 1292

Új jégkészítők

jégkészítéssel együtt, havi bérletre adok. Husseri Manó jégkészítésgyáros Arad, Szt.-Pál-utca 11. Telefon 348. 1524

Fényképezési cikkek.

Bármely gyártmányú fényképező gépeket előnyös részletfizetésre. Fényképezési lencsék bármely minőségben, s az összes fényképezési kellékek és újdonságok rendkívüli előnyárban. Blech H. papírkereskedése és könyvnyomdája. Fényképezési cikkek gyári rak-tára. Telefon 126. sz. 600 oldalas árjegyzék kívánatra ingyen. Vidéki rendelésekhez részletes használati utasítás és újdonságok ismertetése lesz mellékelve. 1215

Jrodistanő,

csakis jó írással és gyakorlattal, helybeli nagykereskedés részére mielőbbi belépésre kerestetik: ajánlatok „Szorgalmas” jellegre a kiadóhivatalába küldendők. 1986

Ébődösztára

első árért többet felvételnek. Ugyanott egy gyors dolgozó kötő-gép féláron eladó. Cím a kiadóban. 1982

Butorozott szoba

külön bejárattal Forrai-utca 3-ik szám alatt kiadó. 1994

Junius I-én

életbe lép az új bortörvény!

Bornyóvántartási

könyvek

füzetek és nyomtatványok jutányos árban kaphatók

Pichler Sándor

papíros, írószerszám és üzleti könyv raktárában

Arad, Szabadság-tér 1.

Telefon 308. sz. 847

1865—1909. k. ü. sz.

Hirdetmény.

A cs. és kir. 33. gyalogezerd állományába tartozó tartalékos katonák, akik saját kerékpárjukkal bevonulni óhajának, ebből óhajukat a katonai ügyosztálynál f. évi június hó 16-ig jelentsek be. Megjegyzendő, hogy a fegyvergyakorlat tartama alatt napi 2 korona koptatási díjban részesülnek.

Arad szab. kir. város katonai ügyosztálya.

UTOLSÓ HÉT!

Magy. kir. szab. osztálysorsjáték

Az 1909. május 19-én és 21-én kezdődő sorsjáték **I. osztályának** XXIV.

huzására szóló sorsjegyek nálam már kaphatók.

Az eredeti árak a következők:

$\frac{1}{1}$ sorsjegy 12.— korona || $\frac{1}{4}$ sorsjegy 3.— korona
 $\frac{1}{2}$ " 6.— " || $\frac{1}{8}$ " 150 "

Sorsjegyek dus számválasztékban kaphatók, többek közt a következő számok:

99351	99358	99364	99375	11956	11975	36051
$\frac{4}{4}$	$\frac{4}{4}$	$\frac{4}{4}$	$\frac{4}{4}$	$\frac{8}{8}$	$\frac{8}{8}$	$\frac{8}{8}$
	36060	36051	55801	55810	55824	
	$\frac{8}{8}$	$\frac{8}{8}$	$\frac{8}{8}$	$\frac{8}{8}$	$\frac{8}{8}$	

Az 1903. július 15-én eszközölt huzás alkalmával az általam eladott

36051. szám tizenötezer

koronát, az 1905. évi április hó 15-én eszközölt huzás alkalmával az általam eladott

36053. szám ötezer koronát és az 1906. évi

február hó 14-én eszközölt huzás alkalmával az általam eladott **99354. szám tízezer** koronát

nyert. Ezeket kívül számos 2000, 1000 és 500 kor. nyereményeket fizettem ki.

WALLFISCH ÁRMÁN

bank- és váltóüzlete Aradon. 1697

Alapított 1875. évben. Helybeli és megyei telefonszám 129. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

1991

Salacz-utca 3.

bor-, söresarnok és étterem

május hó 16-án

megnyílik.

Egy jókarban levő jégkészítéssel azonnal megvételnek.

I ebéd 4 tál étel 30 kor.

Abonnensek felvételnek.

7200—1909. kh.

Hirdetmény.

Az aradi fűrészgár r. t. aradi cég a Radnai ut 26. sz. a telken fakeskedés felállítására telepengedély iránt folyamodván, az 1884. XVII. t. c. 27. § a értelmében a telep helyszín tárgyalására határidőül folyó év május hó 22-én d. u. 3 órájára kitűzetik, a melyre az érdekeltek ez uton is meghívhatnak azon észrevétellel, hogy a telep helyszín és tervrajza, valamint az üzem módjának leírása a kapitányi hivatal iparügyi osztályánál folyó évi május hó 22-ig mindenkor a hivatalos órák alatt betekinthező. Arad, 1909. évi május hó 13-án.

Sarlot,
főkapitány.

1995

7199—1909. kh.

Hirdetmény.

Jellinek és Schlesinger aradi cég a Farkas-u. 9. sz. a telken egy fakeskedés felállítására telepengedély iránt folyamodván, az 1884. XVII. t. c. 27. § a értelmében a telep helyszín tárgyalására határidőül folyó évi május hó 22-én d. u. fél négy órájára kitűzetik, a melyre az érdekeltek ez uton is meghívhatnak azon észrevétellel, hogy a telep helyszín és tervrajza, valamint az üzem módjának leírása a kapitányi hivatal iparügyi osztályánál folyó évi május hó 22-ig mindenkor a hivatalos órák alatt betekinthező. Arad, 1909. évi május hó 13-án.

Sarlot,
főkapitány.

1996

Holnaptól

május hó 15-iktől kezdődőleg

valódi

PERZSA ÉS SMYRNA

szőnyegek

régi, szép, értékes darabok

tekintettel a nyári idényre

Minden elfogadható áron eladatnak.

1981

DOMÁN SÁNDOR

szőnyegáruház (Szabadság-tér.)